[illegible] in lucem edit[illegible]

[illegible] singuli [illegible] Chronologi[illegible]

[illegible] Chronologiæ [illegible] gentium & rebus Indicis

[illegible]

[illegible] & Annales [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] descriptione Indiæ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] de Temporib[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Supplem[illegible] per Bercho

[illegible]

Auctores Vetuſtiſſimi Nuper in lucem editi.

Myrſilꝰ Leſbiꝰ Hiſtoricꝰ de origīe Italiæ & Turrenoꝝ.

.M.Porcius Cato de origine gentium:& urbiū Italicaꝝ.

Archilochus græcus de temporibus

Metaſthenes Perſa de Iudicio tēpoꝝ & Annaliū Perſarū.

Philonis Breuiarium de Temporibus.

Xenophon de Aequiuocis.

.C.Sēpronius de chorographia ſiue deſcriptione Italiæ: & eius origine.

.Q.Fabiꝰ Pictor de aureo ſæculo:& de origīe urbis Ro.

Antonini Pii Itinerarium.

Beroſus Babylonicus:dignitate chaldæus de Temporibꝰ cui titulus eſt Defloratio Beroſi chaldaica. Hunc autē librum ſcripſit Atheniēſibus ad emendandos Antiqtatum complurimos errores.

Manethonis Aegyptii Hiſtorici Supplemētū pro Beroſo

Decretum Deſiderii regis Italiæ

a 1

MYRSILVS LESBIVS

MYRSILI LESBII HISTORICI DE ORIGINE ITALIAE ET TVRRENORVM LIBER.

Caput.I.

ITALIAM coluere Græci: Arcades: Veneti: Lygures: Ardeates; Rutuli: Siculi: Pelaſgi: Iapiges: Lacedæmones: Salẽtini: Pelii: Eniani: Achei: Oropitæ: Pilii: Piſi: & eiuſcemodi. Horum primus Enotrius Arcas cum Peuccino fratre colonias tranſportauit ubi habitabãt tũc dicti Auſones: ubi nunc Enotria regio eſt: e regione Peuccinorum: Hæc fertur prima colonia ex Græcis: paulominus quindecim ætatibus ante ruinas Troiæ.

Caput.II.

Turrenis originẽ quidẽ ſuſpicant̃ fuiſſe a Lydis. Exiſtimãt enim Atu regi Meoniæ ꝓpugnato Herculis & uirginis Omphales filiæ Iardanæ reginæ Meonũ: fuiſſe geminos Lydũ & Turrenũ. Cũ regnũ neq; duos caperet: & neq; terræ ſterilitas ingentem multitudinẽ pateretur ſorte Ato iacta: Lydũ ſucceſſorẽ deſignauit: Turrhenũ uero cũ maiore parte populi ad quærẽdas nouas ſedes foras abire iuſſit. Is in ſeptẽtrionalem Thyberis partẽ ueniens: eiuſq; totã medietatẽ a fontibꝰuſq; ad locũ ubi erat priſcis Vmbris habitatio tenuit: & cũ eis cõſedit & cohabitauit: & urbes dictas hactenus Meonias & Turrhenias ædificauit.

Caput.III.

Sed hi aperta mẽdacia fingunt. Nã de gentis antiquitate & origine magis credit̃ ipſi genti atq; uicinis q̃ remo/

tis & externis. Magis igit̃ credit̃ ipsis Lydis & Turrhenis atq; his uicinis Romanis: & q cõsentiũt in eorũ patria historia & origine: q̃ qbus uis aliis q̃uis alias eruditissimis.

Caput. IIII.

Cæterũ quæcũq; hi patrii historici dicũt: aduersant̃ supradictæ traditioni de Turrheno Meone. Eteni Xanthus Lydus in patria historia: nullũ Turrhenũ Aty fuisse scribit: sed geminos Lydũ & Torebũ: a qbus Lydos & Torebos in Asia populos esse tradit: in nullo penitus differentes: nisi quadã ꝓlatiõe: & quidẽ parua ut Dores & Attici. Quis ergo ex Lydis historicis Turrhenum filium Atus & fratrem Lydi: misit in primã medietatem thyberis: ubi antiquissimis Vmbris fuit prisca habitatio.

Caput. V.

Quũ etiã siqd tradit de bello pelasgico Xanthus: asserit pelasgos antiquiores Atu: aggressos bello Thusciam: quæ quondã Vmbria dicta est occupasse Crotonem: inde Thyberinã regionẽ inuadẽtes ẽt ipsam Turrhenã cepisse: & cum Turrhenis cohabitasse: & ab eis plurimã militarẽ pitiã didicisse præcipue nauticã: qua tũc toti orbi erãt admirabiles: de qbus fabulant̃ græci: q; in delfinos uersi sũt: qui nauib9 alludũt: & his socii fiũt. Re. n. uera tũc Delfini ob pyrraticã simul & dominiũ maris dicebant̃. Erãt. n. classe potẽtes: & undiq; colonias trãsportabãt. Argumẽto sunt q Turrheni dicunt̃: in insulis Atticis & faucib9 Thraciæ. Nãq; Turrhena simul lingua: & cũ qbus habitãt loquunt̃: & eosdẽ deos ut Turrheni colũt: & eisdem litteris utunt̃. Quare non p̄nt dici ab aliquo Atus filio: qui ante Atum Pelasgũq; regẽ inueniunt̃ dicti Turrheni: Et mul-

tarum coloniarum auctores eodem nomine atq; ritu:ante Atum praescriptarum. Haec a Lydis didicimus.

Caput.VI.

Nunc qd de se Turrheni dicāt est inferendū. Primū ridẽt se ab aliquo aduena denoīatos: q se solos indigenas in Italia existimant:atq; a ūetustissimi dei sui quē Ianum Vadymōna uocant filio Razenua nomināt. Tetrapolim quoq; suā Etursiā eiusq; partē Boltursenā:Betuloniā Tussam:& Harbanū cognomine Calumbū a luco nūcupāt: eāq; a suo deo aureo saeculo mox post inundationē terrarū nedū ante Atū conditā asserūnt. Nam & ab inundatione ipsa suū agrū sua patria lingua uocāt Saleumbrone:ubi primū geniti Vmbri. Producūt quoq; suae uetustatis uestigia multa:ut deos:ritus:mores:litteras:leges. Quae profecto oīa congruūt his quae ꝓbatiores Graeci historici tradunt. Scribūt.n. solos Turrhenos in Italia uetustissimos esse:qui neq; ab aliis pendēt origine:neq; ut caeteri cōuenae & aduenae:sed ꝓpria regione se oriūdos:quādoquidē uetustissimi differūt deis & moribus nedū ab aliis Italiae populis:sed etiam a uicinis Crotoniensibus & Perusinis a fronte & a ꝓximis Phaliscis a tergo:quos inter medii iacent. Nam cunctis Thuscis dii deaeq; sunt Iuppiter & Iuno:soli Turrheni colunt Ianum & Vestā:quos lingua sua uocant Ianib Vadymōna:& Labith Horchiam.

Caput.VII.

Ipsi quoq; Romani fatent̄ Etruscos esse uetustissimos & aureo saeculo natos:a qbus aras ritus:diuinationes:colonias & disciplinas habuit prisca Italia initio sumpto a prima eorum tetrapoli dicta Etruria:a qua illos Romani

Etruſcos cognominant.Non eſt igitur aduerſariis ulla uia qua probent eos Turrhenos a filio Atus habere uel nomē uel originē: ſed id nomen deſumpſiſſe a Turſibus:qa ipſi Surſes & Surſenas ſi ſunt urbes pontificiæ:& Turſes ac Turſenas ſi

Caput.VIII.

Quod ſi etiam ad hos uenit Torebus filius Atus:utiqꝫ non ab eo aduena nominati ſunt Turrheni indigenæ:ſed ecōtrario ab eis Terobus fuit cognominatus Turrhenus a Græcis.Igitur &ſi totā Italiam coluerint Græci:ut noſtri tradunt:ex ipſis tamen Lydis & Turrhenis uicinisqꝫ Romanis:falſa eſſe oſtendimus:quæ cōtraria his de Turrhenis multi ut diximus conſcripſerunt. Finit.

.M.Porcii Catonis De Origine gentium & Vrbium Italicarum fragmenta.

GRæci tam impudenti iactantia iam effundūtur:ut quoniā his dudum nemo reſponderit:ideo libere a ſe ortam Italiam & eandem ſpuriam ſimul & ſpurcā atqꝫ nouitiam:nullo certo auctore aut ratione ſed per ſolā inſaniā fabulentur. Quā ob rem nūc ut cæteris latinis uiā faciā: quæcūqꝫ memoria ꝑdita gentibus Italiæ ſunt & nūc Romano impio ſubditis diis uolentibus ſcribere inſtituo.

Italiæ ſplendidiſſima origo fuit:tum tēpore tū origine gētis.Cepit enim aureo ſæculo ſub principibus diis Iano: Cameſe:Saturno gente Phenica & Saga:quæ poſt inundationem terrarū per orbem prima colonias miſit. Et de

mundi qũidem origine autores non paria ſentiunt. Nam Chaldæi ſibi ſempiternitatẽ perſuadent. Phenicibus uero ac Sagis magis placet origo. Inter utroſq; conuenit ante Nynum circiter annis quinquaginta & ducentis: quibus durauit aureum ſæculum: terras fuiſſe inundatas: & in Scythia Saga renatũ mortale genus. Siue enim ab æterno mundũ exiſtimes:& ignis principio cuncta tenuerit: & ſenſim in ſua loca elementa coeuntia homines produxerint: ſiue ut fertur ante aureum ſæculum terras ſubrutas inundatio poſſederit:& exſiccata humo apparuerint homines;equidem principatus originis ſemp̃ Scythis tribuitur:a quibus auctis colonias per orbem miſſas ferunt.

Et ex his ueniſſe Ianum cum Dyrim & Gallis progenitoribus Vmbrorum rateq; cum coloniis per thyberim uectum:ad leuum thyberis Etruriam tenuiſſe locum:ubi colonias incontinente primum expoſuit.& ipſum deum ſimul Vaticanum habitum dictumq; fuiſſe. Et regionem Vaticanam ideſt uagicanam dictam: ꝙ ibi Ianus quaſi in cunis natam primumq; uagientem Italiam exceperit: Inde cum coloniis a Vagicano progreſſum in tractum Vmbriæ fundaſſe regiam & fani Olympum foſſamq; ſacraſſe:& Auguſtalem Turrhenam:non longe a regia dicaſſe: ubi ad ſalutandum regem.xii. coloniæ nonis lunaribus conuenirent. Inde duodenis coloniis faſces ad continendos rudes ſcribunt ſingulo prætoriano lictori:quatuor & uiginti armatis ingenuis diſtributis. Eas poſuit Colonias ad ripas quidem thyberinas Ianiculum:& Arin Ianum:ad ripas Arni totidem pheſulas:& id idem Atyn Ianũ.Ad littus Etruſcũ quatuor:pheregene:Volcen:Vo-

laterra:Cariara:quæ & latine luna. In mediterraneis quatuor:Ogygianum:Aretium:Rosellas:Volsinium. Paulo post dextrũ thyberis latus regulis suis permisit. Camesi a quo Camesenæ duæ:& Saturno a quo Saturnia olim qđ nũc Capitoliũ:& ab ea late Saturnia terra. Hæc prima fuit aurea illa ætate:& quidem angustissima origo Italiæ.

Caput. XII.

Italia cõplura a diis & ducibus sortita fuit nomĩa:a Iano quidem Ianicula:quem quidã Enotriũ dictum existimant:quia inuenit uinum & far. Camesena a Camese: & a Saturno Saturnia:Saleombrona quoq; a gẽtilibus. Durauit Saturnia nomen totidem ferme annis quot ante aurea ætas usq; ad Apim deoꝝ Italiæ ultimũ: ut Antiochus Syracusanus scribit:a quo Apenina quã Taurinã idẽ iter pretatur:& si græci de more quidã a bobus Herculis:uel quos opimos gignit italia ut ait Hellanicus: aut a Vitulo egresso:ut Herodotus uel quidam græci boues uocant italos:ut fabulator Timæus:dictam existiment. Inde a duobus fratribus altero Hesperia:altero Italia postremum nomen retinuit. hiis nominibus principio nũcupata fuit Italia circa tyberim:ut qui inter omnes Italiæ amnes:in omniũ deoꝝ & principum tutela esset:atq; imperii totius ex his cõmunis sedes:a quo in principio & origine ipsa Italiæ Albula nomen a Ianigenis habuit. Diuiditur autẽ in Apeninos montes:& cisapeninam & transapeninã Italiam.

Caput. XIII.

Alpes omnes Italiæ colonias fuisse Thuscorum incolæ asserunt:& ab ipsis uel ducibus uel capitibus originũ:nomina gentibus & locis indita:ut Rhetii a Rheto rege Ly-

dorum:& Veronenſes:a uera colonia Thuſca:Comenſen/ ſes a fani regiis Volturrenis a quibus uallis Volturrena: & Oſci a quibus Oſcela. Hiſtria quoq; a duce miſſo a Ia/ no nomen retinet. At Græcoꝝ quidam ſcribunt dictum ab Iſtro amne cognomine Danubio:cui Dane gentes ac/ colæ nomen impreſſere:fabulanturq; ramũ ex eo in Hi/ ſtriam effluere:inq; Hadriaticum mergi. Fingunt alii Ar/ gonauim in Hiſtriam primũ ab Iſtro e montibus hume/ ris uectam:& in Hadriaticum demiſſam. uidelicet tanta eſt in mentiendo Græcorũ uanitas ſimul & leuitas:ut ab hiſtri oſtiis ad eius fontes immenſa gentium ſpatia tranſ/ uolarint: & amnes etiam obſtantes tranarint:& humeris ea conuecta cõnauigarint:ut etiam in Italia mentiendi ſi/ bi loca inuenient. Neſcio Argonaui ne Græci aquas:an Argonauis humeris montes nauigarit.

Venetia eſt omnis ora circum ſinum maris poſt Hi/ ſtriam uſq; oſtia Padi. Quibuſdam placet a Tylauento illos exordiri. Nam Tauriſanos Perſæ gentẽ ab Api duce cõditam aſſerunt. Venetis cunctis prima origo phaeton/ thea eſt: quæ Græcis occaſionem mentiendi de phaetonte & Eridano præbuit. Poſterius mixta his nobilis ſtirps Tro iana:a q̃bus Patauiũ ſuo cõditore inclytum.

Omnia ſub Alpibus tranſpadana loca priſci conuenæ Thuſci miſſis coloniis tenuere:ab hiſq; multa loca nomi/ na retinent. Plura deleuerũt Galli:qui primi Arunte Clu/ ſino duce alpes tranſcenderunt:& ſenſim ab omni Gallia ciſalpina Etruriam pepulere:ab hiſq; nomen ſortita reti/ net Gallia ciſalpina:qua Mantua ſuo cõditore Ocno Bia/ noro & Thuſcorum rege illuſtris. Penetrauere tranſalpes

Boi: Senones: Insubres: & aliæ galliæ trāsalpinæ gentes. Gallia cispadana olim Bianora a uictore Ocno: postea Felsina dicta usq; Rauēnam: nunc gallia Aurelia & Emilia a Romanis ducibus nomen habet. Princeps metropolis Felsina primum a rege Thusco conditore: Inde a successore Bono Tuscaniensi Bononia dicta. Spiretum padi ostium a Pelasgis conditoribus Spyra dictum: & a Diomede instauratum. Nouaria ante ab Herculis Aegyptii nomine Lybia: & a cognomine Aria Aegyptio uocabulo Leonina: sed a Lyguribus instaurata: nouaria dicta est. Olanum ante ab Thuscorum duce: qui cum Oropiis coloniis ibi primus insedit: quorum origo incerta uti Comi: Bergomi Lycinofori: & aliquot circa populorum: inde ab insubrium principe nomine Medo adaucta: Mediolanum nomen seruat. Padus ante a duce Coloniarum Eridanus: sed a profunditate Botigon ab Etruscis: & Botigum a Lyguribus: & a circa arbore Picea: Gallice Padus nuncupatur. Post Padi ostia Rauēna: Sabina stirps. Interiit Saga oppidum Etruscorum: uti & Atria: a quo mare Atriaticum: quod nunc Hadriaticum. Gallia flaminia a Rauēna ad Ariminū: a comitibus Herculis conditū: a quo cognominatur. Ab eo ad Anconā Senegallia a Senonibus dicta pulsis Etruscis: nunc Gallia Togata.

Sequitur fragmentum hoc paruum.

Ancona prius Picena uocabulo Etrusco simul & Aboriginum dicta.

Galliam Togatam primi coluere Lyburni & Siculi: quos pepulere Vmbri: hos Etrusci trecentis & amplius

eorum ualidiſſimis oppidis iuſti more belli expugnatis. Eos taudem uicere Galli. Piceni lingua Etruſca genus ſacrum dicitur orti a Sabinis. A Picenis ad Garganũ montem aliis & aliis temporibus diuerſæ gẽtes tenuere. Marſia duce Lydorum: in quibus Aſculum. Precutii: in quibus Hadria ſiue Atria. Veſtini: in qbus Amiterni. Marrucini & Peligni in quibus Curſellum. Orton & Sulmo. Frentani primũ a Lyburnis & Dalmatibus: inde his pulſis a Thuſcis orti: quorum lingua Larinum metropolím uocauerunt: ideſt nobilem principem. Laronẽ enim Etruſci & Larunem & Arunem uocant nobilem principem. Inde in tranſpadana Larium lacum: & in Thuſcia Larones amnes: & Arunes coloniæ: & uiri Arunes: quos Thuſci ſecũda declinatione: Romani & Græci ſicut Atlas tertia declinant & proferunt Aruntes.

A Gargano ad Brunduſium coluere Celii: unde Apuli Daunum Apuli Boi: in quibus Arpe: Canuſium Barariũ. Sub his Apeninus ex tranſuerſo diuidit in duo fines Italiæ: quos inter Tarentinus ſinus iacet. Circunq; ipſum undiq; e magna Græcia Ad orientẽ uero magnæ Græciæ pars eſt Enotria Arcadum: & Calabri prius Auſones: ad quos Græca uerboſitas fert ueniſſe primam Græcoꝝ claſſem annis ferme quatrincẽtis ante ruinas Troiæ: cũ Enotrium ducẽ Arcadũ poſt Troiam conditã adnauigaſſe in Calabriã tradat Antiochus Syracuſanus: & circa orã maritimã poſuiſſe colonias. Et ut parcius mentiantur Græci: ab eo quondã dictam Italiam Enotriam ſcribunt: cum ab initio Italiæ a uetuſtiſſimo rege Sabinoꝝ & Etruſcoꝝ penes quem erat imperiũ id nomen ſortita fuerit.

A leucoperta ad Sarnum amnē uicinū Neapoli tenuere diuersi populi Vmbri: Itali: Samnites: Siculi: Peuccini: Picentini & Etrusci: quorū urbes sunt Clusium: Pestum: Elea nunc Velia: Inter amnem Volturnum & montes Apenini. Sabelli sunt proles Sabinorum: ut nomē est argumēto: a Latinis Sānites: a Græcis Saunites appellati.

A Thyberi ad Sarnum incoluere primi Aborigines proles Vmbrorum. Princeps his urbs uetustissima Camerena a Camese condita: non procul ubi postea Alba Thusci his admixti: Osci qui nunc Capuani. Volosci quos uocamus Volscos: quibus metropolis fuit Ansur nunc Taracina: Stabia: Antini: Hortenses: Longhani: Oscori: Macrani: Nuetini latine grauiscæ. Picenti: Sorani: Pherentinates: Phregenates: Sanguini Thusculani: Certinenses: Vrsentini: Volcentani.

Roma principio sui pascua bobus erat. Circum thyberim septem rupes sibi perpetuæ in Erniddo succedentes: cauis paruis distinctæ erant: sub quibus alueum thyberis quandoq; egressus paludes in planiciem rupibus subsidētem inferebat. Saturnus primus incoluit Capitolium: Italus Auentinum: Roma palatium. Celius cum Tuscis Celium & Viminalem: Romulus cum palatio: in quo quadratam Romam condidit etiam Exquilinū tenuit ab Excubiis dictum: quas illi Lucumo dedit more Thusco. xii. lictorum idest trecentorū armatorū ad custodiā corporis simul & dignitatem: quia Tacius non erat sine suspitione infidæ societatis.

Etruria olim Italiæ princeps ab eorum metropoli regia sic cognominata: a Thyberi in Macram diffunditur.

Gens prima illorum maritima Lygurum dicta a filio phae- tontis Lygure quẽ montani Lygures pheriton nuncupat. Post thyberina ostia pheregene primum Etruriæ oppidũ in uicino littore dictum a genio Iano qui prmus ibi colo- nias posuit:& a pheritone idest Phaetõte q colonias adie- cit:uti in Luguria mõtana ubi a genii coloniis genua op- pidum:& ab adiectis pheritianis id idem coloniis: amni proximo & regioni phæretianæ nomen reliquit. Primus omniũ græcorum Phaeton ex Actica soluens cũ Lygure filio multis ætatibus & sæculis ante Enotrium Arcadem colonias adiecit Italico littori:ab ostiis thyberinis usq; ad Niceam Massiliensium:& in medio portum Lygurnum a filio nuncupans:ultro citroq; litus omne Lyguriam di- xit. Verum etrusci & eos secuti Romani ab ostiis Thyberi nis Etruscum uocauerunt usq; ad caput Etruriæ. Inde Po pulonicum ab urbe metropoli Popium Romãe Puppiũ. Postremo a Lygurno portu ad Macrã:ad cuius fontes est Apua oppidum:Apuanos Lygures uocant:montanos ue ro omnes Lygures qui a Macra in Niceam effunduntur. In montanis lyguribus sunt portus Herculis ægyptii. Nã Lybarnũ in hiis est a nomine simul & cognomine illius. Græci:ubicunq; nomen Herculis audiunt:putant esse su- um a nomine sumentes argumentũ: cum tamen ille neq; nomine Lybi9:a quo deuicti Lybii:sed Alceus dictus sit: neq; dictio Hercules sit græca sed ægyptia. Nam illi He- raclio idest Iunonis gloria cognomen fuit.

Gens prima etruriæ maritima est. Oppida in his Phe- regenę Alsium:Agilla quæ & cære:a Pelasgis conditum. Pyrgus:Grauisce ab aere dictũ: Cose:Volce:Thelamon:

ab argonautarum principe cum in Etruriam ad Lucumones profectus Hercules Alceus lacum cyminiū effecit. & puella Faula ſubrepta ex Fano ad Euandrū perrexit. Vmbro fluuius limes tractus Vmbroꝝ: Caput Etruriæ limes Etruſcoꝝ Phaliſce: Populoniū nauium & claſſis Etruſcoꝝ olim princeps. Volaterræ & uada eius. Piſa condita a Piſis alpheis pelaſgis. Luca illuſtris Lukio Lucumone rege Thuſcoꝝ. Lucus & montes Feroniani. Luna: Cariara ab Etruſis dicta: a græcis Selene. Apua in trāſitu Apenini ad fontes Macræ: unde apuani Lygures ab arno ad Macrā.

A Thyberi ad cyminia iuga: ſecunda gens Thuſciæ eſt: cognomine a Thuſcis Lartheniana: ideſt metropolis Eniana. Larthem enim ſummū regum uocant. Enianum uero urbs in ea ab Enetanis pelaſgis condita: quam Vei Etruſci pulſis pelaſgis ampliatam: a principatu ꝓuinciæ ſimul & conditoribus priſcis Larthenianum. Romani uero a genere populi Veiens uocauerunt. Oppida in his ſūt Sabum in Sabatia a Sabo conditum: Larthenianum cognomine Veiens. Nepe fallaris. Soracte: Phaliſcoꝝ mons apollini ſacer: Phaliſcanum: Pheſcennium: Vmbricum: a priſcis Vmbris dictum: Flauianum: Arcennum: Meſium a quo ſilua Meſia: Roſulum: Aræ Mutiæ: Sutrium apelaſgia conditum ab inſigni grano dictum. Romana ſocietate inclitum. Capina a qua Capinates: Lacus cyminius & Troitū Phaliſcorum: finitimum Etruſcis.

Gens tertia Thuſciæ tranſcyminia: a Cyminiis diffunditur ad Piſtorium. In his Volturrena ſub radicibus cyminiis iacens cognomine Etruria: a qua tres gentes Etruriæ appellantur Etruſci: ut a communi Metropoli: & ager

Etruſcus antea Vmbronus dictus ubi umbri orti. In eo a/
gro Ferentia: Troſſolum: Meonia: Meonum: Turrhena:
Volturna Sub Volturrena Aruntes ueteres cogmine Ca/
millarii: longius Blere Olena: Tuſſa Nana Larthes oppi/
dum: Sale Vmbrona: Cort Noſſa: Cort Enebra mons Co
riti in iugis Cyminiis: e regione mons Phiſcon quæ & arx
Iti: Volſine: Pelii: Oropite Sentinas: Cluſium uetus a pu/
gna ſed a duce Comerſol: montes Tumniates: Sora: Soa/
na non procul Saturnia lapides a Ioue compluti in auxi/
lium Herculis contra Lygures Etruſcos gygantes: a filio
dicti Lamones: amnis Pelia: mõs Pelius. Mons Tumnias
Roſelle: Vmbro in monte Sena colonia: Phocenſes Piſto/
rium: Vmbro amnis: Stellates: Fluentini qui & Arnienſes
Cluſium nouum: unde Cluſentinus tranſitus Hannibalis
Aretium: Crotona a Crotone ſocio Herculis condita.

Apeninus mons italiam in duo ſecat. Radices ſub pe/
nino trãſitu Hãnibalis ĩ Alpib9a nicea ad ipſũ ferme peni
nũ ĩ latitudinẽ extendũt: & uſq; ad Macrã Lygures mon
tani incolũt: a Macra itẽ ad fontes thyberis ad infer; ma/
re Thuſci: ad ſuper; galli Aureliani & Emiliãi. A fontibus
rurſus thyberis ad Narẽ Vmbri inhabitãt. Principio Ty/
phernũ: & in fine Ameria Tuder ſunt. Galli oẽm Vmbriã
pulſis etruſcis occupauerunt: exceptis Typherno: Eſiſio:
Hyſpello: Fulgineo: & uetuſta Veiorum prole quã Veilũ
brã. i. Veiam ,plẽ antiquã Vmbrã dicũt: in quibus princi
pes ſunt Spoletũ: Tuder: Meuania & Ameria ferme non
centis annis & amplius reſtituta ante Perſe bellum a Veis
Etruſcis antea cõdita: duce Ameroe Atlantis itali ex Ple/
yona uxore filia. A Nare porro amne uſq; ad Equiculos

tenent sabini a Sabo cōditi Sabatio Sangni gentili edito Inde ad fontes Sarni amnis: sabelli Sabinorꝫ ꝓles īcolūt.

Sangni gentilē Sabi ꝓnunciant Sabini: Sanctū Romani Sagā Barbari: a quo & Sagi primi Thusci idest pontifices & sacri expiatores. Ex quo patet leuitas cū loquacitate græcanica quæ a Lacedæmoniis ortos scribunt Sabinos: & Græca origine a Seuome dictos fingūt. Sed Roma tum rudis erat cum relictis litteris & disciplinis Etruscis: mirabunda Græcis fabulis: rerꝫ & disciplinarꝫ erroribus ligaretur: quas ipsi Etrusci semper horruerūt: neqꝫ ob id latinas quidē uoluerūt suscipere usqꝫ ad Cecynnā Volturrenū magistrū quadrigarꝫ & augurum principem: patrem Menippi & auum Menodori: quos ante illum pater eius Volturrenus: auusqꝫ Titus & ꝓauus Turrenus sempˀ Romanis principibus carissimi renuerūt: cum ad eas recipiendas urgerent. Nam ipse Turrenus patre Elbio Volturreno & regum Etruscorꝫ ultimo ad lacum Vadymōnis cæso: Equidē ad reddendā urbem Etruriam anno secūdo Olympiadis cētesimæ uigesimæ quartæ allici potuit: sed ad recipiendas latinas litteras nunq̄ persuaderi potuit.

Palatinum collem Roma Itali filia: sed prius Palatini Aborigines tenuerunt: qui ex agro Rheatino ad pascua ouibus quærenda illo profecti sunt. Argumento est Vellia Palatini altera pars: a uellenda lana: ante his mōstratā Etruscam tonsuram appellata.

Capitolium dictum a capite inuento fluente sanguine dum Iouini templi fundamenta iaceret princeps Tarquinus. Nam antea Tarpeius a Tarpeia ibi scutis Sabinorum obruta: sed prius Saturnus uocabatur. Sub eo Ianus

quadrifrons Q uirinus a uictoria Lucumonis a Q uirino colle mouentis.

Q uirinalis a Iunone Sabinorum dea quam illi curitim ideſt haſtatam Iunonem uocant. Etenim haſtam Curim & Curinam proferunt:quia his ſimul & Etruſcis non eſt littera.q.ſicut Romanis. Inde quirites

Archiloci Græci de Temporibus Liber.

MAſeas Phenix Damaſcenus:libro nonageſimo ſeptimo hiſtoriarum aſſerit ante Nynũ ferme ducentis quinquaginta annis fuiſſe inundationẽ terraꝝ: & quendã cui teſtimoniũ phibet Moſeus antiquiſſimus hiſtoricus liberatũ circa fluuiũ Araxim ad montes Caſpios:tũqꝫ recenti cælo & rudi humano genere uixiſſe aureã uitam:in qua nullo ferẽte legẽ:natura ipſa uiuebat̃:quouſqꝫ Nynus & Semiramis arma populis inferentes:primi uitã uiciare ceperũt humanã. Tradunt igit̃ Caldæi uno & trigeſimo atqꝫ centeſimo ab Ogyge anno regnaſſe apud ſe Saturnũ auum Nyni:annis ſex & qnquaginta:primũqꝫ Babylloniæ fundamenta ieciſſe. Hunc ſecutũ fuiſſe filiũ Belũ Iouẽ:& rexiſſe Caldæos & Aſſyrios annis duobus & ſexaginta:Nynum uero duobus & qnquaginta. Semiramidẽ duobus & quadragita. Ea Babylloniã magnitudine indicibili extruxit. Supputantur igitur a Nyno ad ſecundũ annum Spheri quo ortus eſt Deucalion anni unius & quinquaginta ſupra.cccc.ſeptincenti uero a prima inũdatione nouimeſtri:a qua ad Troiam colligit Maſeas annos nõ minus octo & uiginti ſupra octingentos.

Regnatū uero fuit Troiæ sub regibus sex: sub Darda/no quidem uno & triginta annis: sub Erictonio qnq; & se/ptuaginta: sub Troe sexaginta: sub Ilo quinq; & quinquaginta: sub Lamedonte: sex & triginta: sub Priamo. xl.

Secuti sunt anni quincenti a captiuitate Troiæ usq; ad .xxiii. Olympiadem in quibus floruerunt Homeri octo. Horum primus in annalibus Teutei regis Assyrioꝝ tra/ditur: qui uigesimusseptimus a Nyno extitit. Hic Home/rus ut ibi traditur: fuit Smyrmeus & præfectus eiusdem regis paulo ante descensum Heraclidaꝝ in pelopōnesum: anno, xx. Demophōtis regis Atheniēsium: qn̄ Pyrrhus in tēplo Apollinis fuit ab Oreste interemptus. Hūc secutus est Homerus Chius: qui ut Chyēsiū memoria tradit: flo/ruit arte medicinæ anno, xix. Melāthis regis Atheniēsiū. Alius fuit Homerus patria Cumæus: qui ut ipsi Cumæi ꝓhibēt: enituit magica magis q̄ litteratura: anno. xxiiii. Co/dri regis Atheniensium. Quartū: ciuem suum prædiuitē Salaminenses Cyprii efferunt: arte institoria inclytum: anno octauo Agasti Atheniēsis. Biēnio post emersit Ho/merus Colophonius: quē illoꝝ annales migratione Ionica prædicant effluxisse: arte pictoria simul & sculptili. Sex/tus fuit Atheniēsis: qui ut ipsi scribūt: illustris reuocatiōe abolitaꝝ legum & nouaꝝ latione floruit sub Archyppo. Septimū Argiui habent: Musicæ atq; geometricæ disci/plinæ præceptis admirabilem: anno decimoseptimo: Diogeneti Atheniensis.

Vltimū hūc Homerū ætas nostra cernit: qui olympia/de. xxiii. & a Troiæ excidio anno quincentesimo: patria Meon Olympico certamine uictor: iudicio totius græciæ

eximius poetaꝝ est habitus:& ei soli ius tributũ emẽdãdi characteres & nomina & linguã Græcam:quæ ut ferunt Cadmus Samothrax fere Barbara & plena ruditatis attulit:sub excidiũ Troianum:cum reuersus esset a fuga quã inierat ob certamen quod illi prisca uxor intulerat ꝓpter nuptias supinductæ Armoniæ. Sunt ergo nũc characteres ab Homero forma elegantiore. Nam primi barbariẽ quandã uetustam & nõ phenicã ferebant: quia nihil phenicum habẽt ut cernimus:sed Galatharum & Meonũ figuras retinent. Idem Homerus reformauit characteres & grãmaticæ præcepta primus dedit:cum antea quisq; sermone scriberet: simul & loqueret̃ uernaculo: Quæ profecto etiã Italia quæ & magna græcia suscepit. Hactenus de temporibus. Finis.

Metasthenes Persa de iudicio tpoꝝ & Annaliũ Persaꝝ.

QVi de tpib9 scribere parãt:necesse est illos nõ solo auditu & opĩone chronographiã scribere: ne cũ p opĩones scribũt uti Græci:cũ ipsis pariter & se & alios decipiãt:& p omnẽ uitã aberrẽt. Veꝝ absq; ullo errore fiet: si solos annales duaꝝ monarchiaꝝ assecuti: cæteros oẽs ut fabulatores reiecerimus. In his enim tã liqde atq; uere digesta sunt tempora:reges & noĩa q̃ apud eos splendidissime regnatum est. Neq; tamẽ omnes recipiẽdi sunt qui de his regibus scribunt:sed solum sacerdotes illius regni:penes quos est publica & ꝓbata fides annaliũ suoꝝ:q̃lis est Berosus. Nã is Chaldæus oẽ tẽpus Assyrioꝝ digessit ex antiquoꝝ annalibus quẽ solũ uel maxime unũ Persæ nũc seqmur.

Is ergo tradit ante Ninũ ducentis & quadraginta no/
uem annis regnatum fuisse sub tribus diis regibus: quorũ
qui primus uniuerso imperauit orbi fuit Ogyges: qui præ
fuit inundationi terrarum. Inde Saturnus fundata Babil/
lonia regnauit annis sex & quinquaginta: Belus Iuppiter
eius filius duobus & sexaginta. Nynus eius filius qui pri/
mus monarchiam cepit: annis quinquaginta duobus. Se/
miramis: quadraginta duobus. Zameis: annis triginta/
octo. Arius: triginta. Aralius: quadragita. Xerxes Baleus
triginta. Armatrites: triginta octo. Belochus priscus: quin
q; & triginta. Baleus iunior: duo & qnquaginta. Altadas
duo & triginta. Mamitus: triginta. Mancaleus triginta.
Spherus: uiginti. Mamelus triginta. Sparethus quadra/
ginta. Ascatades: quadraginta. Amyntes: quinq; & qua/
draginta. Belochus iunior: quinq; & uiginti. Bel lepares
triginta. Lamprides triginta duo. Sosares: uiginti. Lam/
pares: triginta. Pannias: qnq; & quadraginta. Sosarmus:
decem & nouem. Mytreus uiginti septem. Tautanius: tri/
gintaduo. Teuteus: quadraginta. Tyneus triginta. Dercy
lus quadraginia. Eupales: triginta octo. Laosthenes: qua/
draginta quinq;. Pyrithydias: triginta: Ofrateus uiginti.
Ofraganeus: quinquagita. Ascrazapes: q̃draginta & duo
Tonosconcoleros. xv. Hũc Græci Sardanapallũ uocãt.
Hucusq; Berosus. Nos autẽ illum imitati: nullo alio au/
ctore usi sumus: q̃ publica Susiana bibliotheca: in qua an
nales Persarum ferunt fuisse Belochum tertium: Sardana
palli clandestinũ hostem: qui eius militiæ præfectus erat.

Is cum Arbace tum Medorũ principe partitus est mo/
narchiã ea lege: ut Belochus Babylloniã Arbaces Medeã

atq; persas regeret. Itaq; interfecto & ex seipso flammis in iecto Sardanapallo: Monarchia bipartita fuit. Apud Medos in ea: hii regnauerunt annis quatuor & trecentis. Arbaces uiginti octo Mandanes: quinquaginta Sosarmon: xxx. Arti Carmin: qnquaginta. Arbianes: duo & .xx. Arceus. xl. Artines: uiginti duo. Astybarus cũ Apãda filio: uiginti. Apanda solus triginta. Hoc Cyrus & Darius deuicto: regnauerũt annis triginta sex. Nam ante reunitam monarchiã: regnauerũt in Perside annis sex. Inde aliis sex Persico regno resignato Cambysi filio: sexennale bellum Tamyri regine Scythaꝶ intulerũt. Sexto anno a Babillo niis euocati atq; Balt Assare interfecto: reunitam monarchiam in Persas transtulerunt.

Totidẽ annis in bipartita monarchia regnatũ est apud Babyllonios. Primus Phul Belochus: ãnis. xlviii. Phul Assar. xxv. Salman Assar: decẽ & septẽ. Sennacherib: septẽ. Assar Adon: decẽ Merodach duo & qnquagita. Ben Merodach: uigiti uno. Nabugdonosor primus: trigintaquinque. Nabugdonosor magnus quinq; & quadraginta: Amilinus Euilmerodach: trigita. Filius huius prim9 Reg Assar: tribus Secũdus Lab Assar Dach: sex Tertius Balt Assar: quinq;. Balt Assare interfecto: regnauerunt simul Cyrus & Darius annis duobus inde solus Cyrus duobus & uiginti. Filius Darii priscus Artaxerses Assuerus: annis uiginti: ultione interea sumpta de factiõe Tamarica: quæ per dolum patruum tradiderat Tamyræ. Huius duo filii: Cyrus Arthabanes & Darius Longimannus: septem mẽsibus pro imperio dimicarunt: & septimo mense Longimanno uictoria cessit: regnauitq; annis septem & trigin-

ta.Eius filius Darius Nothos.annis decem & nouem.Magnus Artaxerſes Darius Meneon:annis quinquaginta quinque.Artaxerſes Ochus:ſex & uiginti.Noſtra ætate Arſes annis quatuor. Darius ultimus ſex. Magnus Alexander qui tranſtulit imperium in græcos:ãnis duodecim.Seleucus Nichanor qui nũc agit trigeſimum annum : ſucceſſit toti Aſiæ ac Syriæ. Finit.

Philonis Breuiarium de Temporibus.

AB Adam uſq; ad diluuium fluxerunt anni mille ſexcenti quinquaginta ſex. A diluuio ad Abraham:duo & nonaginta ſupra ducẽtos. Ab Abraham ad Moyſem:quinq; & uiginti & q̃trincẽti. A Moyſe ad exitum de Aegypto & inchoatum templum ligneum:anni octoginta. Ab eo : ad inchoatum lapideum anno quarto regni Salomõis:& executioni mandatum decretum Dauid de ſucceſſoribus regni:anni colliguntur octoginta & quatrincenti.

Philonis de Temporibus Liber Secundus.

SIquidẽ orta lite ĩter filios Dauid qúos ex Berſabee genuerat: quis regno præcederet:Dauid edicto ſtatuit a iunioribus ĩchoari:& ut alteri ſuccederet:ubi poſteritas naturalis deficeret. Itaq; a Salomone minimo ceptũ eſt: & a Natan illi natu proximiore filio dicto Ahiaſar & Mathat: & poſteris eius Ahiaſarim atq; Mathatym : ideſt ut omnes dicerentur & eſſent fratres principis & donati tempore ad ſuccedendum.Hinc uſq; ad Ioſaphat & Ochoziam poſte-

ritas Natham ſemper dicta eſt Ahiaſarim. Nam quos oc/
cidit Ioram poſteros Natham : quos pater in tribu Iuda
præter decretum honorauerat:filii Ioſaphat fratres Ioram
dicti ſunt : Similiter infantes eorum quos Ioram liberos
quidẽ:ſed reditu uacuos in tribu Iuda reliquerat:dicti ſũt
fratres & filii Ochoziæ:cum tamen Ochozias unicus ſo/
lus ex Ioram & Salomone ſuperſtes eſſet. Quo perẽpto:
omnem ſtirpem regiam Ahiaſarim Athalia conata eſt de
lere:niſi prouidentia Ioſabet ſororis Ochoziæ ex Ahiaſa/
rim. ſaluatus fuiſſet minimus ex Ahiaſarim infans Elyh
qui & Eliakin. Nam ſinonyma ſunt Syris & Aegyptiis
Elyh:Eliakin:Ioakin. Cognominatus autem infans Elyh
fuit Ioas primus ex domo Dauid:& poſteritate Natham:
pro quo Myzmor a dextro & leuo choro decantatus fuit
qui a ſeptuaginta ſenioribus ſeptuageſimus quartus poſi/
tus eſt & ſub Ioiada inſtitutus:ne diſperderet deus fundi/
tus domum Dauid:ubi finierat proles Salomõis. Ab iſto
Ioas atq; deinceps in rememorationem : reges ſemper bi/
nomii & trinomii fuerũt. Nam iſte primus dict9 eſt Elyh:
Ioas : Symeon. Item Her: Manaſſes: Ezechias: Ieſus:&
eiuſcemodi. Itaq; a quarto anno Salomonis uſq; ad finem
poſteritatis eius & primum ſucceſſorem Ahiaſarim cogno
mine Ioas:ſupputantur anni octo & triginta ſupra centũ.
A Ioas uero uſq; ad ſpontaneam tranſmigrationẽ Ioakin
anni ſunt. cc. xci. connumeratis. x. annis quibus regnauit
Amon captiuo patre Her qui & Manaſſes. Porro a tran/
ſmigratione ad deſolationem anni ſunt undecim.

Philonis de Temporibus Liber Secundus.

ET a deſolatiõe ad carceres Ioakin:ſunt
anni.xx.& ab eius trãſmigratiõe.xxxi
ſex annis ſequẽtibus tũc editus Miz-
mor octogeſimusſeptimus.In fine aũt
ſeptimi anni. Euilmerodac: eductum
Ioakin de carcere : in honore habuit:
eũq; populus Heri cognominauit:ꝙ lucerna Dauid quæ
timebať extincta illuxerit.& Mizmor octogeſimus octa-
uus editus eſt ad gratiaꝝ actionẽ atq; cõſeruationẽ gentis
& celerem miſſionẽ Meſſiæ.mox liberato Heri datus eſt
a deo filius Meſezebeel cognomento Salathiel:qui anno
decim oſeptimo ante ſolutionẽ captiuitatis Barachiã qui
anno.xvii.ſoluta captiuitate Dux populi fuit:& ab eo du
catu dictus Zorobabel.anno a trãſmigratione octogeſi-
moprimo & a deſolatiõe ſeptuageſimo. Præfuerũt aũt po
pulo duces ex domo Dauid & ſacerdotes ex Leui ſeorſum
uſq; ad tẽpora Aſmonai:Et de his ſeptuaginta ſeniores:ſic
inſcriptis reliquerũt.Ieſus filius Ioſedech magnus põtifex
cũ Barachia Zorobabele filio Meſezebelis filii Neri ipſe
eſt Ioakin anno primo Cyri uenit Ieroſolimã:qui ſecũdo
anno dũ iacerent fundamẽta ꝓphetantibus Agai & Za-
charia:ob mortẽ Darii Idaſpis in peditũ eſt opus:nec adi
ri potuit Cyrus qui bello Tamirico erat impeditus. Suc-
ceſſit interfecto Cyro Aſſuerus:priſcus Arthaxerſes:qui
bellũ ꝑabat cõtra Arthaxat:factionis Tamiricæ fautorẽ:
qui & ad defectionẽ cõpulerat Aſſyrios:Medoſq; ac Per-
ſas:& Aſſuerus intra Babylloniã ſeſe continebat ad eũ Ie-
ſus pontifex:quia duces Syriæ cõtra hebræos ſcripſerant:

ſe contulit:relicto in pōtificatu anno.xii.Aſſueri filio ſuo Ioakin qui & Elyh.Ergo quia eo anno erat Aſſuerus occu patus bello:non eſt auditus Ieſus.Victor cum ſequēte an/ no miſſum a ſe Holofernem a Iudæis truncatum audiſſet edicto publico uetuit templum erigi.Succeſſerunt duo fi lii eius:qui de imperio contendentes:Dario Longimanno qui uotum relaxandi edictum patris emiſerat:ſeptimo mē ſe uictoria ceſſit.Anno eius primo reuerſus Ieſus: hortan/ tibus iiſdem prophetis ædificare templum ānixus eſt. Geſ ſit ergo Ieſus pontificatum primum uſq; ad .xii. annum Aſſueri priſci:annis ſex & triginta.Ioakin filius in eius ab ſentia:annis octo:Is & Iudit geſta conſcripſit:& anniuer/ ſariam liberationis memoriam: quotannis agendam in/ ſtituit.Idem Ieſus reuerſus proſecutus eſt pontificatum an nis uiginti:uſq; ad uigeſimum annum Longimanni : na/ tus annos triginta & centum.Ei ſucceſſit Ioakin: item ſe/ cundo pontifex:annis.xlviii.uſq; ad.xii.annū magni Ar/ taxerſis Aſſueri:qui geſta Heſter ſcripſit:& memoriā phu rim inſtituit: hortante illum per litteras Mardocheo: qui decem & octo annis ætatem Iſaach ſuperauit. Tertius pō tifex ſucceſſit Eliaſib:annis uno & uiginti:uſq; ad.xxxiii. magni Artaxerſis.Hic primus poſuit Ieroſolimis portam gregis.Quartus pontifex Ioada geſſit pontificatum an/ nis.xxiiii.& totidem Ioatham uſq; ad finem Ochi Arta/ xerſis Vltimus ſub Perſis fuit ſextus pontifex Iaddua an/ nis decem.Principes uero ex domo Nathan.Primus Sy/ meon qui & Ioas.Rurſus leui qui & Amaſias. Item Ieſus qui & Ezechias.Her quoq; qui & Manaſſes.Hii ante ca/ ptiuitatem.Porro in captiuitatis ſolutione Zorobabel pri

mus præfuit annis octo & quinquaginta. Resa Mysciol/
lam: sex & sexaginta. Ioãna Ben Resa: tribus & quinqua/
ginta. Iudas primus cognomine Hyrcanus quatuorde/
cim. Ab Alexãdro uero ad Asmonaym pontifices usq; ad
Iudam: Onias priscus annis uigintiseptẽ. Symon priscus
.xiii. Eleazarus Antiochi theos inimicus uiginti. Manas/
ses Seleuco Gallinico amicus uigintiseptẽ. Symon iustus
honoratus a magno Antiocho uiginti octo. Onias huius
filius a Seleuco spoliatus templo: trigintanouẽ. Hũc se/
quitur Iudas Asmonai. Duces uero ex domo Dauid usq;
ad dictum Iudam fuere: Iosephus primus: annis septem.
Abner Semei. xi. Elyh Matathias. xii. Asar Maath. ix.
Nagid Artaxat decem. Agai Helly: octo. Maslot Naũ:
septẽ. Amos Scyrach q̃tuordecim. Matathias Siloa: de
cem. Iosephus iunior Arses: honoratus a Ptolemæo. lx. Ia
neus secundus Hircanus præfuit annis sex & decem.

m Ox secuti Asmonai simul cũ pontificatu etiam
ducatũ a domo Dauid surripuerũt: unde orta ini
micitia & simultas. Iudas Asmonai correptis ar/
mis contra Antiochum illustrẽ & filium eius Eupatorem
atq; Demetriũ: præfuit annis quinq;. Ionathas eius frater:
decem & nouem. Symon ab Antiocho Sidete immuni/
tate donatus: præfuit annis octo. Ioãnes Hircanus priscus
ex Asmonaim: annis. xxvi. Aristobolus uno. Iãneus Ale/
xander. xxvii. Eius uxor Alexandra nouẽ. Vltimus Hir/
canus: triginta quatuor: qui captus a Parthis relicta uxo/
re ac filia & eius fratre Aristobolo: mox Herodes iubente
Senatu Romano inuitis Hebræis regnũ tyrannicũ iniit:
sumpta sibi uxore filia Hyrcani capti a Parthis & decla/

rato filio eiusdem Hyrcani Aristobolo pontifice: ut Iu/
dæorum animos ad se inclinaret. Substulit autem ex filia
Hyrcani sibi uxore filios duos, Sed cum anno uigesimo
sexto tyrãnici regni sui Herodes reuersum socerum Hyr/
canum aduerteret: more prisco regis salutari ab hebræis.
Illum sibi socerum socrũq; atq; filiam sibi uxorẽ: & duos
ex ea susceptos liberos: & Aristobolum interemit: bien/
nioq; post Hebræos multis calamitatibus afflixit. Anno
uero trigesimo principatus sui tyrãnici: Zanedrim ex do/
mo Dauid deleuit: & Annaleũ quendam atq; Zanedrim
ex Proselitis suffecit qui nimium in lege uidebantur eru/
diti. Tum & Salome sororem suam & uirum eius de tri/
bu Iuda: Itemq; proprium filium quẽ ex uxore eiusdem
tribus susceperat interfecit q᷑ diceretur iam in lege ꝓmis/
sus Christus natus. Fessi tãdem Hebræi: ultro sibi ac eius
posteris regnum obtulerunt: iurantes in fide ipsius ac po/
sterorꝝ sese permansuros. Regnauit hic primus Herodes
Ascalonita tyrãnico principatu: annis triginta uno: & le/
gitimo sex. Et filius eius Archelaus annis nouẽ. Herodes
aũt Tetrarcha annis uiginti quatuor: cuius uigesimo pri/
mo anno legatus a nostris Iudæis ab Alexandria missus
adolescens erã. Sequutus est hunc Agrippa priscus: annis
septẽ. Agrippa iunior annis septem & uiginti. & Agrip/
pinus qui & Agrippa ultimus annis triginta: usq; ad hũc
ultimũ annum ætatis meæ decrepitæ.

e Xplicit Breuiarium temporꝝ Phylonis eruditis/
simi historici Hebræi: qui asserit in historiis suis
omnia tẽpora quadrasse ad ueros annales q̃tuor
monarchiarꝝ: qui soli & emẽdatissimi habentur: quos soli

uel maxime primi:retulerũt ex Chaldæis Berosus pro monarchia Assyriorꝫ:& Metasthenes Persa historicus ĩ annaliũ ĩdiciis:pari forma ait ex græcis eos solos se ꝑsequutũ: qui annales Græcorꝫ sequuti sunt septuaginta seniores interpretes usqꝫ ad Ptolemæũ & Asmonaim:inde Romanos qui tẽpora sua diligentissime cõseruauerunt.

Xenophon de Aequiuocis.

s Aturni dicunt familiarꝫ nobiliũ regum qui urbes condiderũt senissimi.Primogeniti eorꝫ Ioues & Iunones:Hercules uero nepotes eorꝫ fortissimi.Patres Saturnorꝫ Celi:uxores Rheæ & Celorꝫ Vestæ. Quot ergo Saturni:tot Celi:Vestæ:Rheæ:Iunones:Ioues:Hercules.Idem quoqꝫ qui unis populis est Hercules: alteris est Iuppiter. Nã Nynus qui Chaldæis extitit Hercules:fuit Assyriis Iuppiter:qbus oppidulũ paternũ:tetrapolim & caput impii statuit. Vnde ipsum Nynũ idest Iouẽ cognominauerũt:qui ꝓprio nomine Assyrius dicebatᷣ a quo Assyrii dicti:& a cognomine urbs Nynus dicta.

De Secundo Aequiuoco Phoroneus.

p Horonei plures:sed ĩ pretio habiti duo. Antiqssimus claruit primo ãno Nyni:in parte Hellinica quæ post Græcia dicebatᷣ.Iunior scd̃s rex Argiuorꝫ filius Inachi:inter quẽ & priscũ fuere decẽ ætates & amplius.

De Aequiuocis Temporum.

a Etas apud diuersos diuersa metitur spatia: quia apud Aegyptios spatio triginta annorꝫ perficitᷣ: & apud Græcos quartã centenarii partẽ idest annos quinqꝫ ac uiginti cõtinet.Annus etiã diuersus est. Etenim ipsi Aegyptii utunᷣ anno qn̄qꝫ menstruo:sæpe bi-

mestri:nō raro trimestri:sæpe quatrimestri:nōnunq̄ sola/
ri:quæ uarietas etiam ex nr̄is qui ab eis litteras habuerūt.
sapientes coegit aberrare.Iberis annus q̄trimestris ut plu/
rimū est:rarissime solaris. Ecōtra Chaldæi cū in antiqui/
tate disciplinaꝶ suaꝶ utantur menstruo:in cæteris semper
solarē se intelligere fatent̄.Et hoc pacto semp:quo Semy
ramis in columna Nyno ita excidit. Mihi pater Iuppiter
Belus:auus Saturnus Babyllonicus.proauus cur Satur/
nus æthiops.AbauusSaturnus Aegyptius. Attauus Ce/
lus phenix Ogyges. Ab Ogyge ad meū auum sol orbem
suū circūlustrauit semel ac tricēties & centies. Ab auo ad
patrē:sexies & quinquageties.A patre ad me bis & sexa/
gies. Columnā:templū:statuam Ioui Belo socero & ma/
tri Rheæ.In hoc Olympo Semyramis dicaui.

De quatuor aliis Aequiuocis.

O Lympus plura significat. Nā oīs mons regionis
altior:Olympus a Græcis dicit̄. Vnde & plures
Olympi:dicti q̄si toti lympidi. A Barbaris uero
omne spatiū circulare ultimū:lympus dictus est:& cū in
teriori areas Olympus:a quo astrolabiū Olympus:& sa/
crum pomeriū Olympus est. Homeri plures fuere:quoꝶ
qui eximius poetaꝶ extitit:ultimus omniū: postq̄ Thalē
Milesiū inuenit̄.Nyni plures fuere. Primus omniū Assy
rius:quē ab ampliato oppido patris uocauerūt Nynum
idest Iouē lingua Assyrica.Huius fili9 Zameis etiā Ny/
nus paterno cognomine appellatus fuit. Ogyges plures
fuere.Primus supradictus attauus Nyni:quem Babyllo/
nii Gallū cognomināt q̄ in inūdatione etiā superstes alios
eripuerit & genuerit. Hinc Sage apud quos nauigio sal/

uatus eſt & ereptus:ratem uocãt Gallerim q undis ſaluet. Verũ Græca lingua Gallus candidũ & lacteũ ſignificat: Phryga exſertum teſtiba:Latina gallinæ maritũ & Celtas qui ſunt Galathæ ueteres:a rege Galanthe filio Herculis a quibus Galathæ in Aſia:& Gallo græci in Europa. Fuit autem priſcus Ogyges in prima inundatione terrarum. Alter uero Atticus in tertia.

i Nundationes plures fuere. Prima nouimeſtris in undatio terrarum: ſub priſco Ogyge. Secunda Nyliaca menſtrua ſub ægyptiis: Hercule ac Pro metheo. Bimeſtris autem ſub Ogyge Actico in Achaia. Trimeſtris: Theſſalica ſub Deucalione. Par pharõica: ſub Protheo ægyptio in raptu Helenæ. Ab inundatione terra rum ad ortum Deucalionis ſecundo anno Spheri: ſeptin centi ſupputantur anni. ſeptincenti: qui natus annos duos & octoginta Theſſaliam ubi primum in Hellina regna/ uit Phoroneus: uidit inundatam.

p Rothei fuerunt plures. Primus ſaga in Caſpiis. Alter ægyptius: ſub quo diluuium Pharonicum Erat enim ſacerdos Prothei magni Phenicis: cui conſenſu totius orbis: templa: ſtatuæ & aræ dicatæ ſunt in Europa Aſia & Aegypto.

c Admi fuere plures. Primus frater phenicis paulo poſt conditionem Troiæ: qui ambo apud Sydo/ na regnauerunt. A Phenice quidem tota regio no men accepit quæ eſt a Sydone ad Iamineum portũ. Aſca/ lonis urbis Semiramildis: uicinum monti tetrapolis atq; gymnaſii ueteris phenicum: cum omnis ante Aſſyria dice retur. Paulo poſt fuit alius Cadmus Argiuus qui poſt exi

lium a Phenicia reuerſus in Boetias Thebas condidit. Ter
tium qui in eadem urbe tyrannidem aſſumpſerat: propul
ſauerunt Linus & Zetus. Quartus cum Sparthis bellū
geſſit. Quintus paulo ante ruinas Troiæ Armonia Sa/
mothraca inclytus: qui a priſca uxore ob Armoniam cer/
tamen paſſus: rediens a phenicia detulit in Græciam pri/
mus ſexdecim numero litteras rudes non phenicas: ſed
Galatharum & Meonum perſimiles characteribus. Re/
ſiduas retulerunt paulo poſt Palamedes & Simonides me
dicus. Fuit & ultimus: qui ſcribere docuit oratione ſolu/
ta: cum ante litteras aduectas atqꝫ poſt uernaculo ſolum
carmine uterentur.

.C. Sempronius de Diuiſione Italiæ: & Origine urbis Romæ.

VNiuerſa Italia a iugis Alpium oritur
& in Leucopetram: fretūmqꝫ Siculū
terminatur. Cingitur ſupero & infero
mari: & ſecatur Apēnino: qui a iugis
Alpium ortus per mediam Italiam a
Lyguribus ad Anconam porrectus in
de paulatim uſqꝫ Venuſiam reflexus: ibi ex tranſuerſo di
uidit Italiam: ex altera parte Brunduſium: altera Veliā
attingens circum ſinum Tarentinū: quo Auſones primū
inde Aborigines græci poſt Enotrium Arcadem tenuere:
a quibus magna græcia nuncupatur: in qua ſunt Enotrii
Calabres: Salentini: magna græcia atqꝫ Brutii. Porro an/
tiquitus Italia in medium apeninum: & in ciſapeninum:
ad inferum mare: & in tranſapeninum ad ſuperum pela/
gus: & in alpes a Netiis ad Lygures diuidebatur.

Diuisio Alpium.

a Lpes ipsi tribus partitiōibus secantur. Prima Lygurum ꝙ ab eis oriantur. A Nycea ad pœninū sequens ab eo ad Ocram montem. Pœninus dictus a transitu Hannibalis. Tertia Taurisana usq; in Histriam. Omnibus alpinis exceptis Lyguribus notissima origo Etrusca est: præcipue Rhetiis.

De Apenino

a Peninus diuiditur in Lygures montanos: Apuanos: Vmbros: Sabinos: Sabellos Etruscos. Lygures dicti sunt a Lygure Phetontis filio qui omnium primus: multis sæculis ante græcos ex Actica colonias in Italiam transportauit: adiecitq; atq; miscuit antiqssimis Italiæ populis: ab Ostiis thyberinis usq; Niceam. Hinc ueteres omnem maritimam dixerunt Lyguriā. Itaq; pars Apenini a Nicea ad fontes Macræ Lygures montanos alit: quibus origo est a Genio & Lygure. A fontib9 uero Macræ ad fontes thyberis Apeninum colunt Lygures Apuani: Etruscis orti: cognomine ueteribus gallis: ut M. Antonius prodit. Portionem uero Apenini a fontibus thyberis ad Nar: inhabitant Vmbri: prima ueterum Gallorum proles: ut Augustus scribit. Ab amne uero Nare usq; ad fontes Silaris: montes tenent Sabini: quibus Saga est origo. Nam Sangni gētilis Sabi fuit. Hii paulo ante ruinas Troiæ disciplinas Etruscas didicere: & ius diuinū & humanum a Megale Turreno perceperunt. Rursum a fontib9 Silaris ad fontes Volturreni & Sarni Sabelli proles Sabinorum incolunt: quos Romani Samnites: Græci uero Saunites uocant. Portionem uero Apenini a fontibus Sarni usq; ad magnam Græciam Thusci tenuerunt:

& residuã Græci. Hactenus de diuisione Apennini & Alpium;& origine habitantium in eo.

De diuisione planæ Italiæ.

c Isapeninã Italiã flumina diuidunt:& icidẽ transapeninã. Padus amnis: Galliam Cisalpinam primo discreuit. Cisapadanã omnẽ: missis coloniis tenuere Thusci. Doria Thuscorũ prima familia incoluit principio ab asca colonia usq; Parmã: a qua & fluius Doria:& regio prius Doria nũc Emilia. a Parma itẽ ad Bononiã Bianora a duce: nunc Aurelia. Flaminia itẽ a Bononia ad Rubiconẽ amnẽ: antea Felsina a prĩcipe Etruriæ: missis coloniis Lamonibus a Rubicone ad Anconã: Senonũ Gallia Togata dicit̃: ab his qui duce Arunte primi in Italiã transcenderunt Alpes: a quibus sensim pulsi Etrusci: a Cispadana & transpadana regione: quæ nunc Gallia nomen habet. Et quidẽ oẽm transpadanã regionẽ Thuscorũ prolẽ fuisse inter omnes auctores conuenit: manentq; uestigia urbs Mantua: Lacus Etrusca origine dictus Larius ꝙ a patricibus Volturrenis oĩa ea loca principio possessa fuerunt usq; Veronã. Hinc circa Lariũ lacũ a principibus dicta uallis Volturrena & Verona: a uera Thuscorũ familia:& ab Atria eorundẽ colonia: fluuius Veronæ argumenta seruanti. Nã usq; Atrianum fluuiũ qui limes ẽ Volturrenorũ & Venetiarũ: tenuere Etrusci:& Venetias principio quidem Phetontei: postea Troiani eiusdẽ mixti coluerunt Hæc de transapenina Italia & apenino monte: inter a uctores conueniunt.

De Transalpina Italia

c Isapenina uero ad inferũ mare: ueteres ita partiti

ſunt per amnes. A Nicea enim ad Macram tenent Lygures mõtani: origine phaetontei. A Macra item ad Arnum & portum Lygurnum: incolunt Etruſci: cognomine Lygures Apuani: quos ſequuntur Lygures Etruſci Populonii: a Lygurno portu ad caput Etruriæ: a quo ad Thyberim ſunt Etruſci Lygures Turrheni in quibus ſunt campi compluti lapidum: clari pugna Herculis: adhuc Lamones dicti: ab ipſius Herculis filio Lamone. Pari forma ab ultima Italia in Thyberim Romamq; percurrendo: a Velia ad Silarum fluuium Lucani a Samnitũ duce Lucio orti: tenent. Ab eo ad Sarnum amnem: Picentini habent. A Sarno uero ad Volturnum fluuium incoluerunt Cumani quos ab agro nullis uiribus Etruſci quãuis toti Italiæ impitarent potuerunt dimouere: aut in poteſtatẽ redigere. A Vulturno amne ad Silarim: Etruſcorum uetuſtiſſimus ager fuit: in quo prius Oſcam dictam: poſtea Capuam condiderunt.

a Lyri autem uſq; Thyberim Saturnus cum priſcis Aboriginibus fuit origo: ab Vmbris & Cameſenis editis: ubi eſt mons Capitolinus: aureo ſæculo a Saturno habitatus: ubi & nunc aurea Roma terrarum caput. Quam ob rem parum conſiderate quidam ſcribunt: Romam poſtremis ac nouis ſæculis a Romulo conditam: & appellatam atq; ceptam: cum nullum ex his tribus uerum apud maiores inueniatur memoratũ: ſed ſunt ab eis contraria prodita. Non enim Roma a Romulo nomen habet: quippe quia geminis non Remus & Romulus nomina poſuit Fauſtulus Etruſcus & regius paſtor: ſed Rumulum & Rumen illos ab

euentu appellauit: quæ ſunt nomina Etruſca. Alioquin Romæ nomen & nominis origo uulgata eſſet atq; maniſeſta: quæ occulta eſſe ſaluberrima religio ſanxit: ne ſi origo nominis Romæ clareſceret: eius deus in cuius tutela Roma eſt: & a quo deriuationem habet: gentibus pateret & euocaretur ut cæteri. Quam ob rem & Angerona ſilentii dea ante Iani feſtos dies colitur præ foribus: ut ne cui liceat illud palam efferre: quod ad ſalutem rei publicæ ueteres ore obſignato intra pectoris arcana uoluerunt contineri: cuius uiolatæ religionis pœnas primus luit Soranus. Non igitur a Romulo Roma: ſed econtra ab ipſa potius Roma cuius adeo eſt occulta deriuatio: Romulus nomen habuit: quæ ante ipſum Romulum cepta legitur coli annis paulominus octincentis ab Italo in Auentina Capena: & filia eius Roma in Palatino colle: & ante hos plus q̃ trecentis annis aureo ſæculo: a Saturno ubi nunc Saturni ædes ad radices Capitolini collis. At Romulus ſolum ex oppidulo Roma in Palatino colle quadratam & regiam reddidit: cuius quatuor potiones erant. Roma Vellia: Germallia ubi ficus Ruminalis & ædes Rumuli: a dei occulta deriuatione poſtmodum Romuli. Condidit autem eam: accitis amicis uatibus Etruſcis: qui foſſa ubi caput Erti tauri eſt pomerioq; ad prudentis uatis auſpicium ſacratis: circum Palatinum collem ſacro aratro cingi iuſſit. XI. Kalendas Maias hora inter ſecundam & tertiam: Sole in Tauro: Luna in Libra: Saturno: Venere: Marte: Mercurio in Scorpione: & Ioue in Piſcibus: ut tradit Lucius Carrutius mathematicorum peritiſſimus. Sunt qui tradant illam

conditam.xii. Olympiade. Placet aliis octaua. Septima quibusdam. Sexta completa nonnullis præualet omni/ bus his Eratosthenis inuicta regula ut aiunt. Sed cum Pomponius Acticus coram senatu atq; doctissimis uiris conferret: Græcorum certissima tempora compertum est; ꝙ ab Aenea & Troia excisa per tempora regum latinorū usq; ad Romulū regem iam creatum: fluxerunt anni cir/ citer triginta & quatuorcenti. Quare haud dubie cōdita est Roma Olympiade septima aut eius anno secūdo. Cō/ dita autem fuit primum in monte Palatino. Inde Sabinis & Thuscis in federa coeuntibus: incoluerunt Sabini qui/ dem Capitoliū & Quirinalem in quo Numa postea ha/ bitauit. Romulus & Rumnenses Exquilinum: Palatinū & Celium: Thusci Luceres Viminalem & subsidentē cō/ uallem usq; ad ædem Saturni: & radices Capitolii. Ru/ mo fratri Auētinus ætate Romuli mansit. Hæc sunt uere tam priscæ Italiæ q̄ urbis Romæ antiquitates & origines: quibus quoniā plures Græci postremis temporibus in Ita liam cōmigrantes commixti fuerunt: ob id a se principio emanasse Italiā Græcia falso existimauit Græca tum le/ uitas tum fabulositas. Quis enim ex antiquissimis non scribit a Iano Ianiculum: & Etruscos ueteres Gallos con/ ditos: Et tamen plures Græcorum tradunt a Tutrheno Lydo qui fuit nuper & heri positos. Quin etiam & Tur/ rhenam Thuscorum regiam non puduit eos Romam as/ serere. Tanta uidelicet imprudentia cū meorum iactan/ tia est: ut omnium gentium & imperiorum atq; urbium præclarissimarum se conditores esse apertis sæpe menda/ ciis conscribant.

FABIVS PICTOR

.Q .Babii Pictoris de aureo ſæculo:& de origine urbis Romæ. Liber Primus.

ITaliæ imperium penes duos populos prĩcipes extitit. Poſteri9 Romani principio Thuſci ſub Iano ceperunt in aureo ſæculo. Aurea ætas primo ortu generis humani fuit ſic dicta: ꝙ poſterioribus ſæculis cõparata: æque atq; auꝝ inter metalla effluxit. Eam cepiſſe ſub Ogyge ante Ninũ annis circiter ducentis & qnquaginta: Xenophon atq; maiores prodiderũt. Is Ianus ſub initium aurei ſæculi leuum latus Thyberis Etruria tenuit. Cameſes uero ac Saturnus circa finem eiuſdẽ ætatis dextrũ incoluerũt: ea ætate nulla erat monarchia: quia mortalibus pectoribus nõdũ hæſerat ulla regnandi cupiditas. Principes quia iuſti erãt: & religionibus dediti: iure habiti dii & dicti. Non enim arbitria illorum ab equo uel populus a iure innato: diſcedebant. Nullo tunc uindice aut metu: ſed ſua ſponte retinebant fidem & rectum. Pudor ipſe regebat populos & ius principes. Domus illis non extructæ uel ornatæ luxuriaq; inſignes erant & ſplendidæ: ſed uel criptæ aut uiminũ tuguria & caua arboꝝ ligna erant. Victum ſponte naſcentia præbebant: aut in diẽ uictus quærebatur uenatu. Vinum & far primus illis docuit Ianus ad ſacrificia & religionem magis q̃ ad eſum & potũ. Primus enim aras & pomeria & ſacra docuit: & ob id illi in omni ſacrificio ꝑpetua præfatio præmittitur: farq; illi ac uinũ primo prælibatur. Vxor illi fuit Veſta quæ prima ſacroꝝ regina ſempiternũ ſacrificioꝝ ignem uirginibus credidit. Bella tunc

non ignota modo: ſed ne cogitata in mentem uenerant. Ad pudorem & ſanctimoniam domorum: primus ualuas ſeras & claues excogitauit & iuenit: & ab eo dictæ Ianuæ Olympo regio Etruriæ fanoq; ſacrato: duodenis coloniis totidem pomeria araſq; ſacrauit: & ad continendum recẽtes tum colonias in officio aureo: uirgas faſceſq; ſingulis ſingulas dedit. Vnde ipſe in manu uirgam & clauem: ſubq; pedibus bis ſenas aras habet. Circa finem aurei ſæculi primus omnium Nynus rex Aſſyriorum hos aureos mores noua regnandi cupiditate mutauit: & primus limites tranſgreſſus: bella finitimis mouit: & totius Aſiæ populos perdomuit: ſub quo Cameſes præfectus fuit Aboriginib9 Et paulo poſt frementibus undiq; contra ſe armis: toto prius pererrato orbe Saturnus ad Ianum ſe contulit. Eum comi hoſpitio Ianus receptum: Latio & Aboriginibus præfecit Et more: quanuis tũc finientis aurei ſæculi: intra fines ſuos: ſeſe quiſq; continuit: Ianus in Etruria & Saturnus in Latio: thyberimq; fines imperii eſſe inſtituit. Intra enim ſuam cuiq; patriam tunc de more regnum finiebatur. Limes igitur erat inter eos thyberis: aræ uero limitum erant Ianiculum & Saturnia Capitolina. Etruriam a Ianiculo Ianus: Latium a Saturno Saturnus cognominauit. Ad radices enim Capitolii Saturnus condiderat: uti Ianus Ianiculum. Hæc igitur fuit prima Romæ origo ad radices Capitolii: ubi tunc paſcua bobus erat.

Facies tũc agri huius inſtar arcus erat: cuius corda eſſet alueus Thyberis. Cornua ad ſolis quidem ortum rupes Auentina & ad occaſum capitolina: media palatina. Eadẽ palatina rupes thyberim a fronte proſpicit: a ſiniſtris Ce-

lio:a dextris Exquilino iungitur. Auentinus item a fron-
te Thyberim & Capenam tenet: ad dexteram Celiolo ac
Viminali hæret. Capitolium ante se Thyberim & portam
Carmentalem cernit:hæret illi Quirinalis. Has rupes an
tiqui septem colles & septem montes appellauerunt. Area
huius arcus est quicquid campi iacet inter Auentinum &
Capitolium:& a palatio ad Thyberim. Lybissus antea in-
de Argeus:post uicus Thuscus dicitur. Paludes plures eo
passim Thyberina inundatio efficiebat: quæ hanc aream
non satis idoneam habitationi reddebāt: anteq̄ factis Ver
tumno sacrificiis in alueum suū thyberis uerteretur. Pri-
ma igitur origo Romæ fuit:collis Capitolinus:antea Sa
turnia dictus. sequens hunc Auentinus fuit habitatus ab
Atlante Italo e Sicilia aduecto eo contra fratrem suū He
sperum:in cuius tutela erat Etruriæ imperium adhuc Ia-
no puero & īmaturo ad munera regia & regni. Porro Ita-
lus dimicare a Iano & Etruscis prohibitus in Auentino cō
sedit :ad cuius radices iuxta thyberim : ope atq; consilio
Iani Capenam oppidulum condidit:& regionem eius per
missu Italiam dixit. Mox Hespero fratre rebus humanis
exempto:Italus in tutelam Ianum & Etruriam suscipiens
omnem circa thyberim regionem extinctis ultro citroq;
aliis cognominibus a se Italiam nuncupauit. Hæc est
prisca Italia: cuius nomen sensim ab Alpium radici-
bus ad fretum Siculum ac ipsi Siciliæ communica-
tum est. Denominare enim aut imponere gentibus & lo-
cis noua nomina: tantum regum ducumq; ius est. Su-
scepto igitur Italus Italiæ imperio:tum filiam suam Ro-
mam nomine:Siculis & Aboriginibus in Latio præfecit.

Quæ relicta Capena mediũ palatinum tenuit:& in uer/tice ubi hæret exquilion Romam oppidulum condidit qđ Valentiam ſonat. Poſt eius obitum ob paludes neglectum oppidum fuit uſq; ad aduentum Euandri qui cum oppido ſimul reſtituit nomen. Subſidens ſeptem collibus campus Argeus dictus eſt ab Argo Euandri hoſpite & comitibus Argiui Herculis qui ad Euandrum uenerunt: & in ſatur/nia ſubſiderunt. Hinc extrema argileta dicuntur. Supior Argiletus dicitur in principio uici Thuſci ſub Celiolo in/ter circum maximum & Auentinum ubi letũ Argi ſimul & ſepulchrum eſt. Imus uero Argiletus eſt ubi Ianus qua drifrons:q & Vertunus in fine uici Thuſci ad radices Ca/pitolii:in foro boario ubi ſaturniæ ueſtigia. Tres igiť col/les primum coluere ante Romulum:medium quidẽ Ro/ma filia Itali:extremos uero Saturnus & Italus.

.Q .Fabii Pictoris Liber Secundus

d Eniq; Romulus potitus rerum Alba/narũ & uſus maxima familiaritate re/gum Etruriæ:& rex primus ex regulis Italiæ creatus in Latio Romam oppi/dulum in regiã tetrapolim uertit: in/q; palatino colle fundauit. Aſcito enim ex Etruria uate atq; ſacerdote:Olympum fecit:pomeriũq; ſacrauit:& aratro ab Olympo in uico thuſcho per palatiũ circunducens ab imo collis ad uerticem:quadratam ur bẽ ſignauit. In uertice collis hærente Exquilion Romam op/pidulum ampliauit:& e regione loco proximo Celio Vel/liam extruxit Cæterum in decliuo ad ima uerſus circum maximũ Germalliam fundauit:ubi iuſſu Amulii fuerunt

expoſiti. Hac enim antea labebatur thyberis. Ab ea autẽ uerſus Exquilias forum Romanum ædificauit. Et ita ro/ molus ex regulo prim9 rex a Thuſcis declaratus ẽ. Q uã rem per occaſionem acceptam Mithridates rex Aſiæ pro ignominia Romãis oppoſuit ꝙ uernæ fuiſſent thuſcorũ. Q uarto autem menſe ab urbe condita perpetratũ eſt au/ dax facinus in raptu latinarum & ſabinarum. Primi ex la tinis bellum mouerunt in romulum Ceninenſes: Antenna tes & Cruſtuemini. Romulus auxilio implorato a thuſcis cum Celio rege Etruriæ. primum ex his triumphum retu/ lit. Et ob id quartus urbis collis a thuſcis habitari ceptus eſt: & Celius dictus. Subinde ſabini bellum ingens orſi: coegerunt Romulum denuo a Lucumonibus ſocios mili tes expetere. Galerito Lucumoni Arbeæ negocium datũ eſt: magna Etruſcorum excꝫ urbe ſalpinatum manu uenit Q ui cum offendiſſet Capitolium: captum a Sabinis ipſe proximum capitolio quirinalem pro Romulo muniuit. Verum cum Romulus audax ſub capitolium ſabinos ag greſſus: uulneratus fugeret illumcꝫ ad portam Palatinam ſequuti Sabini Romæ potituri uiderentur illico Galeri/ tus e Q uirinali delapſus: uiamcꝫ retro in Capitolium pe dem ferendi: adimens ubi nunc Ianus quadrifrons a ter/ go Sabinos aggreſſus: unde fabula eiaculatæ aquæ ſul/ phureæ eſt: in fugam uertit. Animaduerſa re Romulus re integratis uiribus & ipſe a fronte cedebat: adeo ut Meti9 in paludem ſeſe cum equo armatus iniiceret. Cædes ingẽs fiebat. Et ne unus quidẽ euaſiſſet: ni feminæ occurriſſent. Fœdere icto Romulus urbis agrum diuiſit in partes tris: equis collibus. Sabinis & Tacio Capitoliũ & Q uirinalis

Romulo ſequẽtes Exquilinus & Palatinus in quo Roma: Galerito & Luceribus Thuſcis: Celius & Celiolus obuenerunt. Auentinũ Romulus neminẽ paſſus eſt habitare. Nã fratri Remo illũ ſacrũ eſſe uoluit. uſq; Helernã. Cũq; cõceſſiſſet naturæ Celius & Galeritus rex Etruriæ ſucceſſiſſet: cõſenſu tribuũ: Celiolus & ab eo tota arcus Area ſeptẽ collibus ſubiacens: Thuſcis data: & ſacrificio Iano Vertũno facto: egeſtiſq; paludibus: habitabilis reddita: & uicus Thuſcus dicta. Tribus igitur gentibus cõflata principio urbs Roma habitataq; fuit nomĩa impoſuit princeps Thuſcus. Nã hii tũc Italiæ ĩminebant imperio. Tacienſes a Tacio: Rumnenſes a Rumulo uocauit. Hoc enim noĩe illũ ab euentu nũcupauit lingua Etruſca ex Etruria oriũda Larentia: & nupta prius uiro Thuſco Fauſtulo: & inde Etruſco Carrutio. Suã uero tribũ a ſe Lucerũ dixit. Nam alia Trometina eſt a loco Celii. Hæc origo urbis Romæ ſolũ ueteris: ſepticollis cũ arcus area habitatæ: nunc uero ab his collibus in alios colles & cõualles in ĩmenſum prolatæ. Cæterꝝ noĩa eiuſdem ueteris Romæ hæc ſunt. Noĩa colliũ. Capitoliũ Quirinalis. Exquilinus: Palatinus: Celius: Celiolus: Rumurius qui & Auẽtinus. Porro in area: hæc noĩa ſunt: Lybiſſus: Circus maximus: Foꝝ trãſitoriũ. Argiletus ſupior. Argiletus imus. Via ſacra. Senaculum. Cõcordia. Grecoſtaſis: Aedes Saturni: Vertũnus qui & Ianus quadrifrons. Foꝝ boariũ. Vicus lõghus Vicus Arniẽſis Vicus ſtellatinus. Sabatinus Larthenianus q & Veiẽs phaliſcus: quoꝝ cognoĩa a Thuſcis ſunt cõmigrãtibus in ciuitatẽ Romanã. Itẽ Herculis ara ubi Olympus & initiũ ſacri aratri iũctim a Germalia ad ſacrã uiã; uñ & noĩs

origo. Forꝝ piſcariũ: Porta Carmentalis· Aedes pudicitiæ: Rotũda Herculis. Forꝝ uenaliũ. Lacus Curtius: Suburra: Suburbanũ: Saturnia ubi nũc ædes eius: atq; Aerarium: Hæc ubi Roma uetus. In p̄te Romæ ſunt Etruriæ loca. Antipolis: Ianiculũ: Vaticanũ. Et Thyberis: limes imp̄ii Volturreni iter ueteres Ianũ & Saturnũ: q a p̃cipe illius urbe Volturrena ꝑ ſyncopã dictus eſt Volturnus: & ob id Thuſcus nõ latinꝰ. Quod uero Vulturnũ ſine ſyncopa & cõpoſitione primitiuũ eſt nomẽ: notat fluuiũ in Sãnio & oppidũ Romanũ in litore: a quo Vulturnus deꝰ Thyberinus ĩ Latio ſicut & Volturnus ut caput imp̄ii ĩ Etruria. Quã ob rẽ deũ thyberinũ ſuũ dicit eſſe Roma atq; Etruria eundẽ & Ianũ Vertũnũ & ab his dictũ Vadymõna.

Antonini Pii Itinerarium.

Diuus Auguſtus quãuis totum orbem recte diuiſerit ubi ait: orbis totus diuiditur in partes tris: Europam: Aphricam & Aſiã: quæ fere eſt dupla ad quã libet duarũ: in deſcriptione tamen locorũ orbis: multa loca memoratu digna ſiluit: quæue in præcipuis itineribus oppida & urbes occurrant: quæ maxime tum militibus: tum peregrinantibus: tum hiſtoricis non parũ proficiunt neglexit. Ea nos ſuo nunc ordine percurrere inſtituimus.

Ab urbe in Gallias itur itineribus ſex: maritimo litoreo: Aureliano: caſſiano: Thyberio: Flaminio. Maritimũ tenet Pheregenas: Caſtrum nouũ: Cellas: Herculem: Thelamonẽ: Caput Etruriæ: phaliſcas: Traianum: Populonium: Vada: Lygurnũ: Ericis. Entelliam: Delphinũ: Ge-

nuam inter porſenã & pheritonẽ. Monachũ. Nyceam.

Litoreũ continet Alſium:Cere:pyrganũ:Forum celle: Grauiſcas:Coſas:Volaterras:Piſam:Lunã:& ipſum tranſitum in Gallias Cariaram.

Aurelianũ quod & claudianũ:fertur per ipſam Aure/liam. Thermas ſtygianas. Forum nouem pagoꝝ Claudii. Tarquinias. Saturniãs Volcen. Tũniatem montẽ. Roſel/las. Roſetum. Turſenam & tranſitum Apuam.

Caſſiano itinere itur per Politoꝝ Arcenum:Minionẽ: Forum Caſſii:Arũtes camillarios:Tudernũ: Varentanũ: Vmbronẽ montẽ:Senam Coloniam:Phocenſes:Lucam: & Caferonianũ tranſitum in Gallias.

Thyberinũ quod & Cyminiũ iter:fertur Gallera:Lar/theniano ſiue Veiente:Roſulo:Sutrio Lacu Elbii:& iugis Cyminiis:Fano Volturnæ:cuius claris geſtis inuidit Li/uius. Saleũbrone Volturnæ:Larthe amni:Volſinis:Clu/ſio ueteri olim Comerſolo: Cluſio nouo a quo nũc dictus Cluſentinus tranſitus Hãnibalis:& Pheſule tranſitus.

Flaminiũ habet caſtrũ nouũ Ocreã:& Ocriculũ:Narniam olim Nequinã:Tuder:Hiſpellũ. Aut a caſtro nouo Spoletum:Camerinũ:Vrbinũ:Piſaurum:Ariminum.

Beroſi Babylonici dignitate Chaldæi ad emendandos Antiquitatum errores Liber Primus.

ANte aquaꝝ cladem famoſam qua uniũerſus periit orbis:multa præterierũt ſæcula:quæ a noſtris Chaldæis fideli/ter fuerunt ſeruata:

Scribunt:illis tẽporibus circa Ly/banũ fuiſſe Enos urbẽ maximã gy/

gantũ:qui uniuerſo orbi dominabant̃: ab occaſu ſolis ad ortum. Hii uaſtitate corporis ac robore cõfiſi: inuentis armis omnes opprimebant: libidiniq; inſeruientes: inuenerunt papiliones & inſtrumenta muſica & omnes delitias. Manducabant homines & ꝓcurabãt aborſus: in eduliũq; præparabant: & cõmiſcebantur matribus: filiabus: ſororibus: maſculis & brutis: & nihil erat ſceleris quod nõ admitterent: cõtemptores religionis & deorum.

Tum multi prædicabant & uaticinabantur: & lapidibus excidebant: de ea quæ uentura erat orbis perditione. ſed enim illi aſſueti corridebant oĩa: cæleſtiũ illos ira atq; ultione perurgente pro impietate atq; ſceleribus.

Vnus inter gygantes erat qui deoꝝ ueneratior & prudentior cunctis reliquus exprobis erat in Syria. Huic nomen erat Noa cũ tribus filiis: Samo: Iapeto Chem & uxoribus Tytea magna: Pãdora: Noela & Noegla. Is timens quã ex aſtris futuram ꝓſpectabat cladem: anno ſeptuageſimo octauo ante inundationẽ: nauim inſtar archæ coopertã fabricari cepit. Anno. lxxviii. ab inchoata naui: ex improuiſo exundauit occeamus & omnia maria mediterranea. Fluminaq; ac fontes ab imo ebullientes inundauerũt ſupra omnes montes accedentibus: atq; impetuoſiſſime & ſupra naturã e cælo copioſiſſimis hymbribus multis diebus corruentibus. Ita omne humanũ genus aquis ſuffocatum: excepto Noa cum familia ſua quæ naui erepta eſt. Nam eleuata ab aquis in gordiei montis uertice quieuit: cuius adhuc dicitur aliqua pars eſſe: & homines ex illa bitumen tollere: quo maxime utuntur ad expiationem.

Ab hoc igitur anno ſalutis humanæ ab aquis primor-

dio ſumpto: noſtri maiores innumeros ſcripſerunt. Nos
uero tedioſum illorum ſermonem abbreuiaturi referemus
origines & tempora:& reges eorum duntaxat regnorum
quæ nunc magna habentur:in Aſia quidem noſtrum om/
nium celſiſſimum Babylonicum : in Aphrica Aegyptiũ
& Lybicum:quæ unum primo fuerunt:& ſub uno narra
bimus. Poſtremo in Europa quatuor noſtri enumerant:
Celtyberum:Celte:Kytim quod ille gentes Italicum ap/
pellant:& Tuyſconum quod a Rheno fluuio per Sarma/
ras in pontum finit.Addunt quidam etiam quintum di/
ctum Ionicum.

Beroſi Babylonici de Antiquitatibus Liber Secundus.

NEceſſe eſt igitur nos ex premiſſis con/
fiteri:quod & Chaldæi ac Scythæ ſcri
bunt:ſiccato ab aquis orbe non fuiſſe
niſi dictos octo homines in Armenia
Saga:& ab his omne hominum genus
in terris ſeminatum : atq; ob id Scy/
thas recte dicere & appellare Noam omnium deorũ ma/
iorum & minorum patrem:& humanæ gentis auctorem
& chaos & ſemen mundi.Tyteam uero Aretiam ideſt ter/
ram in quam ſemen chaos poſuit: & ex qua tanq̃ ex terra
cuncti prodierunt.

Præter uero tres primores filios:Noa poſt diluuiũ gy/
gantes pluresq; filios genuit.Q uare ad abbreuiandũ plu
rimum conferet:ſi omnium poſteritates figurabimus ab
ipſo Noa ſumpto exordio:deinde ſigillatim a cæteris. Pri
mum itaq; dixerunt Ogygiſan Sagam ideſt illuſtrem ſa/
crorum pontificem Noam Dyſir.

BEROSVS

Beroſi Babylonici de Antiquitatibus.
Liber Tertius.

HAs igitur principiũ atq; Heroum origines atq; poſteritates abbreuiamus ex noſtris Chaldæis atq; Scythicis libris: quoad ſatis ſit. Nã & multos alios memoriæ mandant: quos quia uel quia nihil ad noſtram intentam accurtationẽ aut parum afferunt: ob id dimittimus: reſumpturi illos ubi opus fuerit.

Quo pacto exinanitus orbis fuerit coloniis & hominibus oppletus: dicendum eſt. Exſiccata humo & torrefacta terra: Noa cum familia de monte Gordieo: ut par erat: deſcendit in ſubiacentem planiciem plenam cadauerum quã uſq; ad hanc ætatem appellant. Myri Adam ideſt euiſceratorum hominum: & inſcripſit in lapide in monumentũ rem geſtam: & uocant incolæ locum: egreſſorium Noe. Compreſſi uero coniugibus: perpetuo geminos edebant marem & feminam: qui adulti & coniuges effecti & ipſi binos partu liberos ſemper edebant. Neq; enim unq̃ deus uel natura defuit rerum neceſſitati quæ ad uniuerſi orbis ſpectat opulentiam pacto: breui in imenſum adaucto humano genere omniq; Armenia completa: opus erat eos inde recedere: atq; nouas ſibi ſedes conquirere.

Tunc ſeniſſimus omnium pater Noa: iam antea edoctos Theologiam & ſacros ritus cepit etiam eos erudire humanam ſapientiam. Et quidem multa naturalium rerũ ſecreta mãdauit litteris: quæ ſolis ſacerdotibus Scythæ

Armeni cõmendant. Neq; enim fas eſt illa: ulli in ſpicere aut lege uel docere q̃ ſolis ſacerdotibus & inter ſacerdotes dũtaxat: ſicut & quos rituales libros reliquit: ex quibus illis primũ Saga nomen fuit inditũ: ideſt ſacerdos & ſacrificolus & pontifex.

Docuit item illos aſtroꝝ curſus & diſtinxit annum ad curſum ſolis & .xii. menſes ad motum lunæ: qua ſcientia prædicebat illis ab initio quid in anno & cardinibus eius futuꝝ contingeret: ob quæ illũ exiſtimauerunt diuinæ naturæ eſſe participem: ac propterea illum Olybama & Arſa ideſt cælũ & ſolem cognominauerunt: & illi plures ciuitates dedicauerunt. Nã & ad hæc tempora Scythæ Armeni urbes habent Olybama & Arſa Ratha: & eiuſcemodi. Cunq; iuiſſet ad regendũ kitim: quam nunc Italiã nominant: deſiderium ſui reliquit Armenis. ac ꝓpterea poſt mortẽ illum arbitrati ſunt in animam cæleſtiũ corpoꝝ & illi diuinos honores impenderunt. Et ob id ſolũ hæc duo regna Armenum quidẽ quia ibi cepit Italicum uero quia ibi finiuit & docuit & regnauit naturaliumq; atq; diuinorũ quæ eos erudiuit libros pleniſſime illis conſcriptos reliquit: illum uenerantur ſimulq; cognominant cælum: ſolẽ: chaos: ſemen mundi: patrẽq; deoꝝ maioꝝ & minoꝝ: animam mundi mouentem cælos & mixta: uegetabiliaq; & animalia & hominẽ: deũ pacis: iuſticiæ: ſanctimoniæ expellentẽ noxia & cuſtodientẽ bona. Et ob hoc illum utreq; gentes ſignant in ſcriptis curſu ſolis & motu lunæ: & ſceptro dominii quo malos & noxios expellebat a cetu hominum: & caſtimonia corporis & ſanctimonia animi: duab9 clauibus religionis & felicitatis. Neq; minus Tytheã quæ

mater omniũ erat. Aretiã ideſt terrã uocabãt: & Eſtã ideſt ignẽ poſt mortẽ cognominauerũt: quia ipſa regina ſacrorum fuerat: & puellas docuerat ſempiternũ ignem ſacrorum inextinctum ſeruare. Cæterũ Noa ante diſcederet ab Armenia docuit illos ſimplicem agriculturã: magis curãs religionẽ & mores q̃ opulentiã & delicias que ad illicita & libidines ꝓuocant & celeſtiũ iram nuper induxerãt. Primus tamen omniũ inuenit uites atq; plantauit: & uinum cõficere docuit: cuius uim inexpertus & uaporẽ ebrius effectus minus pudice in terram cecidit. Erat illi ut diximus filius ex tribus primis adoleſcentior Chem qui ſemper magice at uenefice ſtudens: Zoroaſt nomen cõſequutus erat. Is partem Noam odio habebat: quia alios ultimo genitos ardentius amabat: ſe uero deſpici uidebat: potiſſime uero idem infenſus erat patri ob uicia Itaq; nactus opportunitatem cũ Noa pater madidus iaceret illius uirilia comprehendens taciteq; ſubmurmurans: carmine magico patri illuſit: ſimul & illũ ſterilem ꝑinde atq; caſtratũ effecit: neq; deinceps Noa femellam aliquã fecundare potuit. Ob beneficium inuẽte uitis & uini dignatus eſt cognomẽto. Iano qđ Arameis ſonat uitifer & uinifer. At uero Chem cũ publice corrũperet mortale genus aſſerens & re ipſa exequens congrediendũ eſſe ut ante inundationẽ: cũ matrib9 ſororibus: filiabus: maſculis: brutis: & quouis alio genere: ob hoc eietus a Iano piiſſimo & caſtimõia atq; pudicitia refertiſſimo: ſortitus eſt cognomẽtũ Chem Eſenua ideſt Chẽ infamis & impudicus: incubus propagator. Eſt enim Eſen apud Scythas Arameos infamis & impudicus. Enua uero tum impudicus. tum ꝓpagator. Eum inter homines hui9

dogmatis ſequuti fuerũt ægyptii:q ſibi illũ ſuũ Saturnũ inter deos adoleſcentiorẽ fecerunt & ciuitatẽ illi poſuerũt dictã Chẽ Myn:a qua ad hãc ætatẽ oẽs ciues illius appellamus Chem menitas. Verũ poſteri hoc uicioſum dogma neglexerũt:retento quod fuit primi moris:ut inter fratres & ſorores coniugum iniri poſſet.

Beroſi Babylonici de Antiquitatibus Liber Quartus

MVltiplicatum eſt in ímenſum genus humanum:& ad comparandas nouas ſedes neceſſitas compellebat. Tum Ianus pater adhortatus eſt homines prícipes ad quærẽdas nouas ſedes & cómunem cetum inter homines agendum:& edificandas urbes. Deſignauit itaqꝫ illas tres partes orbis Aſiã Aphricam & Europã:ut ante diluuium uiderat. Singulis autem his principibus ſingulas partes ad quas irent partitus:ipſe ꝑ totũ orbem colonias ſe traductuꝝ pollicitꝰ eſt.

Itaqꝫ Nymbrotum creauit Babyloniæ Saturnũ primũ ut ibi primum edificaret cum coloniis ſuis. Quare Nymbrotus aſſumpto filio Ioue Belo cũ coloniis furatus eſt rituales Iouis Sagi:& cũ populo uenit in cãpũ Sẽnaar ubi deſignauit urbem & fundauit maximã turrim anno ſalutis ab aquis.cxxxi.regnauitqꝫ ibi annis.lvi.& deduxit turrim ad altitudinem & magnitudinem montium : in ſignũ atqꝫ monumentum ꝙ primus in orbe terrarum eſt populꝰ Babylonicus & regnũ regnorũ dici debet. Ergo ab eo exordiemur:& per ipſum menſurabimus omnia regna:& eorum reges ac tempora:abbreuiádo illa in hunc modum.

Anno.cxxxi.a ſalute ab aqs pria oium gẽtiũ & ciuita-

tũ fundata ẽ a Saturno Babylonico nr̃o:urbs & gens nr̃a Babylonica:multiplicataq; est nimis numero posterita tis magisq; studuit paci & religioni Saturnus deorum q̃ opulen tiis. Et turrim quidẽ edificauit sed non compleuit:nec de/signatã urbem fundauit:quia post quinquaginta sex ãnos subito non comparuit translatus a diis.

Ab exordio huius Ianus pater misit in ægyptũ cũ co/loniis Chem esenuum:in Libiã uero & Cyrenem: Tritonẽ & in totam reliquã Africam Iapetum priscum Atalaa. In Asiam orientalem misit Gangem cum aliquot ex filiis Co meri Galli. In Arabiam Felicem Sabum:cognomine Tu riferum. Arabũ præfecit Arabiæ deserte & Petreium:Pe/treie Canam posuit a Damasco usq; in extima Palestine.

In europa regem Sarmatie fecit Tuysconem a Tanai ad Rhenum:iunctiq; sunt illi omnes filii Istri & Mese cũ fratribus suis ab Adula monte usq; i Mesem beriam ponti cam. Sub his tenuerunt Tyras:Archadius:Emathius. Ita liam tenuit Comerus gallus. Samotus possedit Celtas: & Iubal occupauit Celtiberos.

Hii sunt qui egressi sunt post Nymbrotum: singuli cũ familiis & coloniis suis:relinquentes nomina sua locis in signum expeditionis a Iano patre commisse:& ad monu/mentum posteris ut scirent quis eorum fuerit conditor.

Hii iuxta mandatũ Iani coloniis turri constructa pro metropoli:ipsi in Veis & cauernis casas habebant. Solus noster Saturn9 iccirco excessit mandatum : Quia ur/bem urbiũ & regnũ regnorum uoluit esse Babilloniã. Rur/sus his tẽporibus Ianus cum omnes in colonias missi abi/uissent:eos qui remanserant bipartitus est. Nam secum

retinũit filios plurimos quos poſt ſalutẽ ab aquis genuit: & item maximã gentium multitudinẽ quũ ſecum in co/lonias cõducturus erat. Scytha cũ matre ſua Araxa & aliquot coloniis qui Armeniã incolerẽt: rex primus relictus eſt cõſtituto ſummo pontifice Sabbatio Saga ab Arme/nia uſq; in Bactrianos: que longitudo a nobis ad hãc æta/tem uocatur Scythia Saga.

Poſtremus omniũ ipſe Ianus ab Armenia per orbẽ co/lonias ſeminaturus: egreſſus eſt. Hæc noſtri maiores mul tis libris tradiderũt. Nunc de tẽporibus eorum ac poſterita/tibus dicemus: iuxta id quod in nr̃a Chaldaica & primor diali Scythica hiſtoria fideli memoria cõſeruatum eſt.

Beroſi Babylonici de Antiquitatibus Liber Quintus.

VT ſupradiximus ãno a ſalute humani generis ab aquis centeſimo trigeſimo primo: cepit regnum Babylonicũ: ſub nr̃o Saturno: patre Iouis Beli: qui im/perauit annis. lvi. Anno huius. x. Co/merus gallus poſuit colonias ſuas ĩ re/gno: quod poſt Italia dicta eſt. Et regionẽ ſuam a ſuo noĩe cognominauit: docuitq; illos legem & iuſticiam.

Anno eius. xii. Iubal condidit Celtiberos & paulo poſt Samotes qui & Dis celtas colonias fundauit: neq; qſq̃ illa ætate iſto ſapientior fuit: ac ꝓpterea Samotes dictus eſt. Anno Nymbroti. xv. Occeanus ad Nynũ Aegypti cõſe/dit: & multos ex ſorore Tetyde edidit liberant. Inde ſup/uenit ille corruptor hũani generis Chemeſenuus: ubi Thel chines magicam docens: maxima opinione celebrabatur.

Anno. xviii. eiuſdẽ Babylonici regis. Gogus Sabeam

Arabiã Felicem cum Sabo ſuo patre puer tenuit:& Try/
ton Lybiã & Iapetus priſcus Atalaa Aphricã:Cur Aethio
piam:& Getulus Getuliam.

Anno eiuſdẽ.xxv.Thuyſcon Sarmatas maximos po/
pulos fundauit:& Meſa cũ filiis Iſtri priſcos Meſios po/
ſuit:uſq; ponticam Meſembriam ab Adula monte.

Anno.xxxviii.eiuſdẽ regis Sage Armeni multiplicati
poſſederunt oẽm Caſpiã regionẽ:ab Armenia uſq; in Ba/
ctrianos:& Ianus pr̃ Ianeos colonos trãſduxit ĩ Hircaniã
& Ianilos in Meſopotamia uerſus mare ſub Babylonia.

Anno.xl,eiuſdem regis aliquot coloni ex filiis Comeri
in Bactrianis ſibi ſedes quæſiuerunt. Et Ganges in India
ſedem ſui nominis.

Anno.xlv.eiuſdẽ regis aliqui ex filiis Meſe ac Getuli
iuncti ſimul primi Meſagetas in India ꝓpagauerũt. Ea/
dem tempeſtate Saturnus rex Babyloniæ miſit principes
coloniarum Aſſyrium Medum: Moſcũ & Magogum:
qui regna cõdiderunt Aſſyrium: Medum & Magogum
in Aſia:Moſcos uero & ĩ Aſia:ſimul & Europa.Aname/
on quoq; adoleſcentulus Meones a ſe dictos condidit: &
regnauit centum quinquaginta annis.

De Belo Ioue.

f Ecũdus rex Babyloniæ Iuppiter Belus filius
dicti Saturni:regnauit annis.lxii.& funda/
menta deſignata Babyloniæ:oppidi magiſq̃
urbis erexit.Pace fruebatur uſq; circa finem impii ſui.

Anno.iii.huius:Comerus more Scythico unde uene/
rat docuit ſuos Italos urbẽ curribus cõponere. Et iccirco
Vei appellati ſunt uocabulo Sago:qui Veias plauſtrum

appellant:& urbem ex his compositã si parua sit Veitulã: si magna Vlurdũ:si metropolis Cy Ocholã ad hæc quoq; tẽpora Scythæ plaustris & curru pro domibus utuntur. Et sub solario quidẽ stabulum:supra uero habẽt officinas domus. Concludit & loca a se cognominata.

Tyras postquã Tyrum fundauit:cum principibus co/ Ioniarũ litora maris tenuit:fundauitq; Traces:Arcadius Arcadiam:Emathius Emathiam tenuit.

Anno.xlv. huius Beli Ianus pater posuit colonias in Arabia felice & a suo nomine unas uocauit Noam & a co gnomine Ianineas. Qui uero ex posteritate Comeri erãt: Galli ab auito cognomine illos appellauit Gallos.

Anno.lvi. huius Beli Chemesenus uenit in Italiam ad Comeros:& non comparente Comero:cepit colonias re/ gere atq; corrumpere suis impietatibus & sceleribus.

Ianus uero pater circa Arabiæ Felicis fluuium plures colonias relinquens & a se Ianineas cognominãs:in Afri/ cam ad Tritonem uenit.

Hac ætate Iuppiter Belus cepit libidine dominãdi tor/ queri. Et paulo ante Araxa cum filio Scytha:creato om/ nium gentiũ Sagarum rege Sabatio Saga atq; in Arme/ nia relicto:ipsa occupauit omnẽ partem occidentalem ab Armenia usq; in Sarmatiam Europæ.

At uero Iuppiter Belus cum nõ possit alios subiugare nisi subacto & trucidato Sabatio Sagarũ rege:clam mo/ litus est illum perimere. Cũq; Saturnus prospiceret se nõ posse euadere:q̃ innumeras insidias sibi parauerat Iuppi/ ter Belus:clandestina fuga se tutabat in Sagis Caspiis de litescendo. Cunq; naturæ concederet:iussit filio Nyno ut

Sabatiũ Sagam funditus deleret:& omnes populos Babylonico regno ſubiiceret:quia omnium in orbe primum fuiſſet. Quo accepto Sabatius deliteſcebat in Bactrianis Sagis:quouſq; cerneret tempus idoneum uel ad regnum uel ad fugam. Ita arma Iouis cõtra eum parata illum regno pepulerunt circa tempora Semiramidis.

Eodem tempore Triton reliquit filium Hãmonem regem Lybiæ: qui accepit coniugem Rheam ſororem Cameſenui Saturni Aegyptiorum. ſed tamen ex Almanthea adoleſcentula clam Rhea Dionyſium ſubſtulit:& in Nyſam urbem Arabiæ educandum miſit.

De Nyno:filio Beli.

TErtius rex Babyloniæ a noſtris ſcribitur Nynus: Iouis Beli filius:& regnauit annis .lii. Hic omnibus ſuis uiribus ſumptis armis p̃ris ſui Iouis Beli: omnibus bellum intulit: nulli p̃cens: & Sabatium ſagam ꝙ eſſet in omniũ deſiderio omni ſtudio ad interitum quæritabat. Quare etiam toto huius tempore exul apud ſuos delituit. Hic omniũ primus ex noſtris regibus Babylonicum regnum propagauit: & omnium primus templum Belo patri:& matri Iunoni: & Rheæ aue & ſtatuas in medio oppidi Babyloniæ erexit.

Anno huius Nyni.iiii. Tuyſcon Gygas Sarmatas legibus format apud Rhenũ. Idipſum agit Iubal apud celtiberos:& Samotes apud celtas. Ecõtra Cameſenus Saturnus Aegyptiorꝝ Comaros Italos nitebatᷣ corrũpere iuuãtibus illum cõuenis & aduenis quos ille pro Italiæ coloniis

cōduxerat:quos ipſi uocāt mōtanos Aborigines. At apud Lybiā lis orta ē inter Rheā & Hāmonē ob ſtuprū admiſſum cū Almanthia:quærebatq; Rhea ubi Dionyſius eſſet ut eū perderet:& diu lis iſta rixaq; pſeuerauit. Anno Nyni .x. Ianus pater ex Africa in Celtiberos hiſpalos uenit:ubi duas colonias dimiſit a ſe dictas Noelas & Noeglas. His .n. etiā ātea cognominibus cognominauerat uxores Iapeti & Chemeſenui. Nyni āno .xix. ianus pater ueniēs in Italiā cū comperiſſet Cameſenuū preter opinionē corrumpentē iuuentutē:tribus annis illū æquo animo tulit. Deinde illi aliquot coloniis aſſignatis:eū Italia exceder̄ iubet. Ipſe oēs colonias diuiſit. Etenim oēs colonos Comaros corruptos & conuenas & aduenas:montana trans Ianiculū amnem colere iubet: illiſq; filiam ſuā Cranam Helernā ideſt ſuffragio ab his electam & exaltatā reginā cū ſceptro albā dat.

Nāq; duos filios ſuos nouiſſimos cum illoꝝ poſteritate Cranū & Cranā Ianus cū Comero miſerat:coaluerantq; in gentē atq; poſteritatē maximā quā noſtra ætate Ianigeneā uocant:cognominant autē Razenuam:ideſt ſacram propagatricē incumbamq;:cōtra impietatē Cameſenui. Itaq; ſuam poſteritatē ſeparatā ab Aboriginibus eſſe uoluit cis Ianiculū amnē in planitie atq; maritimis. Cognominauit autem eam Razenuam ut & Cranum Razenum.

Interea cū Italia diſceſſiſſet Cameſenuus:ad illū Rhea uenit:& illi nupta ambo contra Hāmonē cum Titanibus pergunt:ibiq; bello cōmiſſo pellunt regno Hāmonē & in Cretā cogunt. Cum in Lybia Cameſenuus regnat:parit ex Rhea ſorore Oſirim:quē cognominauit Iouem.

Vigeſimo ſecundo anno Nyni Ianus in Thuſcia Iani-

culũm quod ætate Cameſenui cõdidit ſedem ſibi ꝑpetuã ſtatuit uſq; Arnum:ubi colonias poſitas uocauit Aryn Ianas:ideſt a Iano exaltatas. Vetuloniæ iura dicebat & docebat atq; regebat.

Anno Nyni.xliii.Sabatius cũ aduerteret nullo pacto ſibi licere uti regnis:creato Armenis Sagis rege filio Barzane:inſarmaticũ ponti litus conceſſit. Eadẽ tempeſtate. Dionyſius Hãmonis filius armis ſũptis Rheã & Cameſenũ regno paterno pellens:& ſecũ Oſirim retinẽs in filiũq; adoptans:eum a patre ſuo Hãmonẽ Iouẽ cognominauit uti a magiſtro Olympo olympicũ eiq; totius ægypti regnũ tradidit.Eodẽ anno uirgo Palladon apud Tritonidẽ lacũ infantula expoſita ab eodẽ Dionyſio Ioue Lybico ẽt cognominato adoptata in filiam fuit quæ omnem militiã prima Lybicos docuit.Eodẽ tẽpore Ianus pater ianigenas Razenuos docuit phyſicã:aſtronomiã: diuinatiões:ritus: & rituales ſcripſit:& omnia literis mandauit:eiſdem uero nominibus & ueneratione diuina ſunt ꝓſequuti:quibus in Armenia Saga erãt uſi.

Anno.xlix.Nyni:celtiberos rexit Iberus filius Iubal: a quo Iberi nominati fuerunt.Nyni.li.anno apud Celtas regnauit Samotis filius Magus:a quo illis oppida plurima poſita ſunt.Vltimo ãno Barzanes in Armẽia a Nyno ſuperatur.

Q uarto loco regnauit apud Babyloniam uxor Nyni Aſcalonita Semiramis ãnis.xlii. Hæc anteceſſit militia: triũphis:diuitiis: uictoriis & impio omnes mortales: Ipſa hãc urbem maximam ex oppido fecit:ut magis dici poſſit illam ædificaſſe q̃ ampliaſſe. Nemo unq̃ huic feminæ

cóparãdus eſt uiroꝝ:tãta in ei9uita dicunt & ſcribunt cũ
ad uitupationẽ:tũ maxime ad collaudationẽ magnifica.

Huius primo anno oritur ex Rhea & Cameſenuo in
Aegypto Iuno Aegyptia cognominata Iſis maxima frugi
fera:legifera:ſoror & uxor Oſiridis.

Eodem anno Sabatius Saga a põto ſoluit in Italiã ad
patrẽ Ianũ quem exceptũ hoſpitio poſt aliquot annos illũ
Coritum creauit:& Aboriginibus præfecit.

Anno.vi.Semiramidis apud Rheni Sarmatas regna/
uit fili9 Tuyſconis Mãnus:& apud Ianigenas Razenuos
Veſta uxor Iani ſempiternũ ignem cuſtodiendum uirgi/
nibus puellis edoctis ſacra tradidit.

Anno.xii.Semiramidis:Sabati9Saba cũ Iano regnat.

Anno.xvii.Semiramidis Sabatius Saga docet agri/
culturam & aliquantulum religionis.

Anno Semiramidis.xxii.Sabatius Sabũ præfecit Sa
binis & Aboriginib9:ipſe iuxta Ianiculũ cũ aliis Cureti/
bus regionẽ coluit & ibi obiit. Anno.xxxiiii.eiuſdẽ apud
Celtiberos regnat Iubalda fili9 Iberi:apud mõtẽ ſui nois.

Q uit9apd Babylonios regnauit Zameis Nynias fili9
Semiramidis:ãnis.xxxviii.In regno Babylonico hic paꝝ
reſplẽduit:ornauit tñ tẽpla deoꝝ & Chaldæos ampliauit.

Eius ãno prio cũ Sabati9obiit:Ianus pr̃ ſeniſſim9 filiũ
ſuũ Cranũ coritũ creauit:octauoq; poſt ãno obiit expletis
uitæ ſuæ ãnis.cccl.& Ianigenæ illũ Vortũnũ appellãtes:
templũ illi & diuinos hoĩes:ut par erat impenderunt.

Hoc ãno Oſiris inuẽtis a ſe & a ſorore adoleſcẽtula fru
mẽto & frugib9:cepit docere illa ĩ paleſtina:inde reuerſus
in Aegyptũ:& inuẽto aratro & his quæ ad agriculturã p/

tinẽt:ſenſim uniuerſum pagrauit orbẽ:docẽs quæcũq; in uenerat:& ita uniuerſo impauit orbi:exceptis gẽtib9 quæ iam in Babyloniorum uenerant poteſtatem.

His tẽporibus regnauit apud Celtas Sarron:qui ut cõtineret ferociã hominũ tum recentũ:publica litterarum ſtudia inſtituit & apud Tuyſcones Inghaeuon.

De.vi.Rege Aſſyriorum.

Sextus Babyloniæ rex Arius regnauit annis.xxx.qui adiecit impio oẽs Bactrianos.Nã paulo ante mortẽ Nyniæ Cameſenuus pulſus ab omni ferme orbe in Bactrianos ſeſe cõtulerat:& illos magico præſtigio ſibi deuinxerat:adeo ut apud illos maximis uiribus imparet. Coacto aũt Cameſenuus maximo populorum exercitu inuaſit Aſſyrios:contra quẽ Nynus dimicans ſuperior fuit:& Cameſenuũ obtrũcauit:inde paulo poſt ipſe obiit.Q uare Ari9 collecto exercitu:poſt patris Nyniæ obitum Bactrianos & omnes Caſpios ſubiecit.

Cran9 Ianigena ſororẽ ſuã mortuã cũ Ianigenis Razenuis ſuis & oib9 ſimul Aboriginib9 ſolẽni põpa celebrat. Et illi Lucũ iuxta Ianiculũ amnẽ ſolẽneſq; ritus & diem ſacrat:ipſe ſenex filium ſuum Aurunum Coritum creat.

Arii.xx.anno apud Celtiberos regnat Brygus:qui multa oppida ſuo nomini fundauit:adiectis nominibus capitum originum:quibus illa conſignabat.

Apud Lybiã regnauit priſcus Hyarbas:uir ferox armis & militia Paladue.

Anno .xxiiii. Arii apud Ianigenas Razenuos regnat Aurunus filius Crani.

Anno.xxix.apud Celtas Dryius peritie plenus.

De.vii.Rege Aſſyriorum.

Septimus Aſſyriis imperat Aralius ãnis.xl.uir iſte claruit ingenio & ſtudio militari:& primus adauxit pompas & gẽmas:& muliebres delitias. Apud Lybiã Hyarbas cũ Paladuis feminis belligerans:non fuit illis par. Quare donis occurrẽs ſe ac regnũ illaꝝ permiſit poteſtati.

Apud Tuyſcones regnabat Herminon uir ferox armis & apud Celtas Bardus:inuentione carminum & muſicæ apud illos inclytus.

Aralii anno.x.Armeni Ianigenæ Griphonii cum coloniis ſuis ad Aurunum Ianigenũ uenerũt: quos exceptos hoſpitio:etiã ſedẽ cũ Ianigenis Razenuis aſſignauit. Claſſe quoq; Auſon eodẽ tpe ab Auruno fuit except9 ãno.viii. ſequẽte & ſibi ſedes ĩ oriẽtali Italia ab eodẽ cõſignata fuit.

Idem Aurunus in Vetulonia lucũ ſacrauit crano: & inter Iſos ideſt deos ãnumerauit Iano quoq; Vortũno templum & ſtatuam non procul'urbe dedicauit:& deo Razenuo in Vetulonia ſacellum condidit.

Nouiſſimis ãnis Aurunus Malot Tagetẽ filiũ creauit Coritũ &.xxxv.Aralii ãno obiit & ſucceſſit Malot tages.

Anno penultimo Aralii claſſe uenit ad Malot Tagetẽ Ianigenum Razenuum phaetõ cum ſuis qui inuenies oĩa ab Auſoniis occupata ab oriẽte & mõtana a Gallis & Aboriginibus poſſeſſa:planiciem uero a Razenuis Ianigenis habitata:donatus fuit parte occidentali:poſſeditq; cũ ſua poſteritate mõtes & totũ Eridanũ uſq; in regionẽ proximam Iſtis relinquens nomina locis.

Eo tempore Italia in trib9 locis arſit multis dieb9 circa Iſtros:Cymeos & Veſuuios uocataq; ſunt a Ianigenis illa

loca palensana idest regio conflagrata.

De.viii.rege Assyriorum.

Octauus rex Babyloniæ fuit Baleus cognomēto Xer/ses & regnauit ānis.xxx. Hūc appellauerūt Xersem idest uictorē & triumphatorē ꝙ imperauerit duplo plus gen/tibus q̄ Aralius. Erat enim militia ferox & fortunatus: & propagauit regnum usq; prope Indos.

Huius Balei Xersis tēporib9: regnat apud Celtiberos Tagus cognomēto Orma: ex quo patria dicta fuit Taga: apud Tuyscones regnat Marsus: & apud Lygures Phaetō relicto filio Lygure: regressus est in Aethiopiā. Malot Tages ritus sacros a Iano traditos & Aruspitinam auxit.

De nono rege Assyrioꝝ.

Nouus rex Babyloniæ Armatritis īpauit ānis.xxxviii. q̄ magis ad uoluptates & delitias cōuersus: ea quæ ad libidinē spectāt: cū inuenit tū maxime inuēta ampliauit. Huius ætate apud Celtas Lógho regnauit: & apud Celtiberos Bet9 a quo regnū habuit nomē & apud Ianigenas Sican9 fili9 Malot tabetis: a quo cognōīnata fuit Vetulōiæ regio.

Anno.xx.Armatritis Lygur misit Cydnū & Eridanū cū coloniis cū fratrib9 & nepotibus: & occupauerūt usq; Istrum in italia.

Sicanus deificauit Aretiam: & nominauit eam lingua Ianigena Horchiam.

Osiris in Tracia peremit gygantem Lygurgum.

Anno Armatritis.xxxii.apud Celtiberos tyrānidē assū psit Deab9: q hoc cognomentū ꝑmeruit a fodinis auri & diuitiis: q̄s prim9 ibi cepit & iuenit opprimēs colonias. Et post duos ānos apud Celtas regnauit Bardus iunior.

De.x.Rege Assyriorum.

Decimus Assyriorꝶ rex imperat Belochus:ãnis.xxxv: qui iccirco a Belo sumpsit cognomen: quia cum imperiũ uoluit exercere maximũ pontificiũ Beli Iouis:& maxime circa auspicia & diuinationes occupatus fuit. Eius annis apud Tuyscones regnauit Gambriuius:uir ferocis animi.

Apud Emathios cepit regnare Macedõ filius Osiridis a quo nunc nomen retinet prouincia:atqꝫ circa hoc regnũ Osiris depressit gygãtes: qui iam tyrrannidem ceperant.

Vigesimo nono huius Belochi anno:apud Celtiberos Lomnimi florebãt:& ædificaueret a suo noĩe urbẽ magnã Lomnimã. Anno aũt sequente Itali oppressi a tyrrãnis gygãtibus in tribus palensanis:aduocauerũt Osirim: qui cum coloniis ad Istri uicinos fontes puenerat. Osiris totã Italia potitus.x.annis illã tenuit & a se noĩauit ĩ triũphũ: & sub dictione positis gygãtibꝰ regem Ianigenis reliqũit Lestrigonem gygantem: sibi ex filio Neptumno nepote.

Anno.xxxiii.Belochi:rex Lucus regnare cepit apđ Celtas Nouissimis annis Belochi:tenuit mare Acticũ:& ebulliens inundauit Acticam.

De.xi.rege Assyriorum.

Vndecimus rex babylõiis fuit Baleꝰ ãnis.lii. Hic post Semiramidẽ supra cæteros enituit fama:splenduit impio usqꝫ ĩtra Indiã. Libri multi de eius gestis sunt a nr̃is cõscripti.Huius ãno.x.Porcus Cados Sene insulã cõpleuit Vetulonicis coloniis partẽ relinquis posteritati Lygures.

HuiꝰBalei tpibꝰIndi sua obtulerũt Babyloniis.Osiris in ægyptũ reuersus colũnã quæ pmanet inscripsit ĩ monumẽtũ expeditõis suæ p totũ orbẽ. Apud tuyscones regnat

Seu9 & apd Celtas celte:a quo nomē hūerūt mōtes illoꝝ maximi a cōflagratōe siluaꝝ:q diuidit celtas & celtiberos

Typhon ægyptius:oib9 orbis gygātibus cōsciis:fratrē suū Osiridē Iouē iustū ægyptiū pemit: & ipse in ægypto assumit tyrānidē Busiris in phenicia in phrygia uero alius Typhon in Lybia Anteus:in Celtiberia Lomnini:in Italia Lestrigones & in toto mari Milinus Cretensis.

Hercules Osiridis filius:cui nomen est Lybi9.cū Iside in ægypto substulit Typhonem in phenicia Busiridem: aliū uero Typhonē in phrygia:Milinum in Creta:Anteū in Lybia Lomnimos in Celtiberia:a q̄ substituto illis rege Hispalo ad tyrrānos Italiæ cōuersus ē.Cūqꝫ ī Italiā ꝑ celtas trāsiret:pmissu parētū Galtea genuit illis galatē regē.

In Italia decē ānis debellauit & expulit Lestrigōes post qꝫ.xx.ānos apud illos pacifice regnauit:multaqꝫ illis oppida a suo nomīe & a suo cognomine Musarna sicut Gedrosie & Carmanie fundauit:& loca aquis īpedita habitationi hominū cōmoda fecit. Anno itaqꝫ Balei xli.orsus in Italia pugnā contra gygantes :biēnio añ illius obitū illos deleuit.Ita ab Hispalis Hercules uenit in Italiam:Lestrigones & oēs tyrānos substulit.Arnos:Lybarnos: Musarnos a se cognominatos condidit trigintaqꝫ annis rexit:& accersitum Tuscum illis regem reliquit.

Altadas.xii.rex Babylōiis fuit:regnās ānis.xxxii. Hic interposuit tēpus suū delitiis existimās uanū eē laborib9: & suæ uitæ miseria cōtiua laborare.nō qdē alioꝝ hūanęqꝫ gētis utilitate ac beneficio. sed exitio ac seruitute: Iccirco suū institutū fuit:ut uita diuitiis & gloria:aliena stulticia pōt miseria a se & maiorib9ptis sibi fueret qd uiueret.

Huius Altadis tēpore Hercules filiū Tuſcū ex Araxā ſuſceptum ex Tanaide regiōe euocat. Galates:a quo Sa/mothei galli dicti:eius ætate regnauit apud Celtas & Vandalus apud Tuyſcones

Hercules Tuſcū filiū Ianigenis creat Coritū ex more. Quo etiam illis rege relicto:ipſe ſenex admodum in Celtiberos reuertitur āno Altadis.xxxix. & regnauit ibi atq; obiit:cui Celtiberi tēplū ad illi9 Gades & ſepulchrū & diuinos honores tribuerūt:plurimaſq; illi9triūpho & noī urbes dedicauerūt:ut Lybiſoſonā:Lybiſocā lybūcā lyborā.

Galatheū puerū ad Herculē miſſum in Siciliā cū co/loniis miſit Tuſcus.Idē Tuſcus primus palatuam militiā & initiamenta Razenuos Ianigenas docuit.

De.xiii.Rege Aſſyrioꝝ.

Tertiuſdecimus Babiloniæ rex Mamitus: regnauit annis.xxx.Is rurſus milites exercuit & aſſue fecit laboribus & interpoſitis delitiis: unguētis & opobalſamis militiā & pugnas exequebat̄:cepitq; formidini eſſe Syris & Aegy/ptiis.Huius anno.xxii. Alteus Tuſci filius regnat apud Iāigenas:& biēnio añ Heſpus frater Kitym apud Celtiberos:rurſus apđ celtas Harbō & apud Tuyſcōes Teutāes.

Quartuſdecimus rex Babiloniis impauit Mancaleus ānis.xxx.cuius anno primo apud Celtiberos:Kitym pul/ſo fratre Heſpero in Italiam:regnauit.

Duodecimo uero anno Mancalei apud Ianigenas re/gnat Kitym relicto in celtiberis rege filio Sycoro.Eiuſdē Mancalei temporibus apud Tuyſcones regnat Hercules Alemānus .apud Celtas Lugdus:a quo prouincia & ho/mines cognomenta ſumpſerunt.

Anno ultimo regis Aſcatadis: Ato donauit Dardanū parte agri Meonici: & ita regnum Troianum cepit. Dardanus ſi qua iura ī Italiæ regno habebat: reſignauit Turrheno filio Atus.

Turrhenus adnauigans in Italiam Ianigenã: a Cybele & Coribanto tanq̄ ex Herculeis: hilari hoſpitio exceptus: & ciuilitate Razenua donatus eſt.

Ipſe Turrhenus multa Meonica ornamēta proferens: dedit Coribantus uero & Cybeles ordinata Dinaſtia duodecim ducū duodecim populoꝝ qui eſſent ex Ianigenis: ipſi in Phrygiam ſe contulerunt.

Porro etiã ſub Aſcatade apud Aegyptios fuere reges Cherres & Armeus: q cognominatus eſt Danaus: & Rameſſes cognomēto Aegyptus. Itaq; q reges & tēpora traduntur a noſtris de primorib9 regnis orbis a Iani diluuio primo uſq; ad Dardaniæ regnū cōditum: his noſtris breuiſſimis annotationibus ſint hactenus dicta.

Manethonis Hiſtorici: q poſt Beroſum ſcripſit: Liber.

BEroſus inter Chaldæos hiſtoricos probatior: deflorauit breuiſſimis annotationibus omnia Chaldaica: de potioribus regnis orbis: a diluuio maxīo qd' coꝝ maiores ſcribunt fuiſſe ante Nynum uſq; ad præcipuū regnū Troiæ conditum. Nos quoq; ubi ipſe reliquit proſequemur ea: quæ nobis ex noſtris hiſtoricis uel eorum relationibus cōſequuti ſumus: per noſtros Aegyptios reges progrediendo: ut ipſe egit ſub Aſſyriis.

Aegypt9 eiecto fratre Danao regnauit ãnis. lxviii. Ab

eo Aegyptus nomen accepit. Pharaones pro dignitate di/cebant. Anno huius qnto regnauit Amyntes annis. xlv.

Anno ſexto regnauit Dardanus annis. lxiiii.

Decimo anno Danaus Argis: annis. l.

Anno. xviii. hui9 regnauit Turrhen9 apud Ianigeneas annis. li. Anno. xxxiii. in Creta regnauit Aſterius.

Anno eiuſdẽ. xxxv. apud Celtas Romus: a quo Romã di & biẽnio poſt apud Aborigines Faunus priſcus: Apud Atheniẽſes Pandion. Anno. l. apud Aſſyrios Belochus iunior: & anno. lxvii. apud Aborigines imperabat Am/nus Faunigena.

Secundus poſt hunc Pharao Menophis imperat apud Aegyptios annis. xl. cuius ſecũdo anno apud Troianos re gnat Erictonius annis. xlvi. Tarquon priſcus apud Raze nuos Ianigenas: qui nunc dicuntur Turrheni & Tuſci ob Turrhenum & peritiam diuinoꝝ quæ a Iano didicerunt: regnat annis. xxi. Apud Celtas Paris: Apud Celtiberos Teſta Lybius Tryton.

Anno ſeptimo eiuſdẽ apud Aſſyrios regnat Belopares & Minos regnat in Creta. Anno uero decimonono Athe/nienſibus regnat Erictheus. Anno trigeſimo qnto eius apud Tuſcos annis quindecim regnat Abas: a quo poſiti ſunt abii Tuſci: & anno eiuſdẽ trigeſimo tertio Argis re/gnat Abas Argus.

Anno. xxx. Menophis Cadmus & Phenix a mari ru/bro ꝑfecti: apud Sydonẽ regnauerũt. Poſt ſeptẽniũ Cad/mus docuit rudem Græciam: & regnauit Thebis. Apud Aſſyrios regnauit Lamprides & ultimo eius anno Zetus & Amphion expulerunt Cadmum.

Kitym ob mētis excellentiam Ianigenæ ſua lingua uo/cauerunt Italum Atalaa. Hic filiam ſuam Electram Iani/genorum principi Cambo blaſconi dedit cõiugē: qui pro nuptiis colonias miſit tranſalpes Italiæ proximas: & Ro/mam filiā ſuā Italus primo ſubreginā Aboriginib9 ſacrat: filiū quoq; ſuū Morgetē Italus Kitym creauit Coritum.

De.xv. Aſſyrioꝶ rege.

Quintuſdecimus Aſſyriis imperat Sſterus ānis.xx. uir de cuius geſtis & prudētia omne uulgus perſonat. Hu ius temporibus Morges filius Itali creauit Coritum ſuum cognatum Cambo Blaſconem: & paulo poſt idem Corit9 manet itus. Apud Celtiberos regnat Sicanus filius Sicori poſt obitum Sferi ſub Mamelo.

De.xvi. rege Aſſyrioꝶ.

Sextuſdecimus rex Mamelus Babilloniis impat ānis .xxx, cuius anno octauo Romaneſſos filius Romæ fit pri mus ſub regulus montanorum Aborigenum: & Sicanus regnat apud Celtiberos.

Apud Celtas Beligius a quo illi Beligici appellantur re gnat: & apud Ianigēas tādē a patre Iaſi9 creat9 ē Coritus.

Iaſius creatus eſt Coritus & anno ſequente ſimul cepe/runt duo reges uidelicet primus rex Athenienſiū Cecrops priſcus: & Iaſius Ianigena apud Celtas.

In Iaſii nuptiis affuit Io ægyptia. Sola enim feminarū uno plus Dodone centenario uixit & uniuerſum ferme or bem luſtrauit poſt uiri interitum.

De.xvii. rege Aſſyrioꝶ.

Decimus ſeptimus rex Babilloniorum fuit Sparetus: & regnauit annis.xl. Sub eo ceperunt miranda in orbe.

Nam terræmotus Babylonios terruit. Atheniẽſes regnum exorſi ſunt ãno quarto eius. Et eodẽ anno Iaſius Ianigena imperauit Italicis:& Siceleus aliquãto poſt Celtiberis.

Sub Spareti imperio finierunt Aegyptii reges magni Orus: Acẽcheres: Acoris: & cepit Chencres q cũ Hebræis de Magica pugnauit: & ab eis ſubmerſus fuit.

Anno quoq; huius. xxxiii. & . xxxv. in Theſſalia diluuiũ fuit: nõ ſolum ex hymbribus: ſed q obturatis montibus caſu: flumina planiciẽ impleuerũt: & ſubſequuto terræmotu apertis oſtiis montiũ: aquæ in alueos regreſſæ: & in alia eoꝝ parte poſt terræmotũ ſequutum eſt incendiũ ſub quodam illoꝝ rege Phaetonte: & noſter rex Phenices & Syros ſubegit. Antea uero anno. xx. huius imperii ab Italia Io in Aegyptum regreditur. Et lis prima inteſtina oritur pro regno inter Dardanum & Iaſium.

Aborigines ſequebant̃ partes Dardani: Ianigenæ uero & Siculi cum Siceleo partes Iaſii.

De. xviii. Rege Aſſyriorum.

Decimuſoctauus rex præfuit Babyloniis Aſcatades annis. xli. qui funditus omnẽ Syriam ditionis ſuæ fecit: cuius anno. xiii. uitis inuenta apud Græcos narratur. Sub eodem anno Dardanus Iaſium dolo peremit: & fugiẽs in Samothraciam: diu ibi latuit.

Iaſio Coribantus filius ſucceſſit.

Aſcatadis anno octauo: Cãcres uictus Hebræoꝝ magica: periit in mari: cui apud Aegyptios ſucceſſit Acherres. Apud celtiberos Luſus: apud celtas allobrox: & apud aborigines Italos Romaneſſus filius Romæ. Primus Saturnus cõſecrat9 mox obiit: cui ſucceſſit fili9 ei9 Picus priſc9:

les Assyriis. Anno.clviii. Alba Latinis regnat: &.cxxviii. Nyci9 Fesulanus Tuscis annis.xlvii. Anno.clxvi. Pyseus Tuscus pyrrata imperat Italiæ ānis quinquaginta duob9 Ita paulatim Assyrii: Aegyptii: Turrheni delitiis eneruati decrescunt: econtra latini crescunt. Itaq; subiciemus breui loquium quo pacto reges Assyriorum: ægyptiorum cepe runt eneruari: econtra græcorum & latinorum Aborigi/ num, Apud enim Tuscos Piseo successit Tuscus iunior an nis.xxxix. huic Amnus annis.xxv. quem secutus est Fel/ sinus annis triginta tribus. Hinc Bon annis uiginti octo Atrius uiginti septem. Marsias decem & octo. Etalus tri/ ginta. Celius uiginti & uno. Ex latinis autem secuti sunt per quos propagati Romani imperium tenent.

Decretum Desiderii Regis Italiæ.

Reuocamus statuta regis Aistulphi contra Vetulonos edita: ut lacus non Tyrensium sed Vetulonum sit: quia la cus magnus Italiæ ideo italiæ dictus est: quia ager eorum prius est Italia: dicta ab ibi sede Itali decreta. Et ut suam Longholā nō Longobardulam sed cognomine sui amplia toris Turreni Terebum uocent. Et ut sub uno muro cin/ gāt sua tria oppida Longholam: Vetuloniam & Turrenā Volturnam dictā Etruriā: totāq; urbē nostra adiectione. Viterbum pronuncient: ut Rhoda & Ciuita Balneoregiū dici iussimus. Permittimus pecuniis ĩprimi Faul. sed amo ueri Herculē & poni sanctū Laurētiū eoꝝ patronū: sicut facit Roma & Bononia. Iubem9 quoq; repari Cort Nyen tā: Dardaniū: Assiū. Foranniū: Cornyetū & Tuscanellū.

Nos enim nō sumus Thusciæ destructores ut nos apud Gallos accusat Hadrianus papa. Nā in Thusia ædificaui/

mus a fundamentis:uobis quidē Volturrenis: Caluellum Vicū horchianū:Balneariā:Barbaranū:& Gariofilū.Sentinatibus aūt Ausdonias:Roda:Cosanū.Volaterris Roda Comalum.Lunæ Sergianū & petrā sanctā:olim fanū Feroniæ.Phocensibus aūt sanctos Geminianū & Miniatem.Fesulanis oppidū Munionis:in quod uagos & sparsos Aryn Ianos & Palantes Fluentinos collegimus. Rursus plures antiquas nobiles urbes ampliauimus & muris cinximus:& nunc id idem agimus circa Lucam: Pistoriū Aretium:Orbitum & Etruriam nunc Viterbū:cuius nomen aut a nobis constituta decreta siquis uiolauerit : aut capite puniatur:aut laqueo strangul etur.Hoc itaq; non ē Etruriam destruere:ut nos arguit Hadrianus : qui pacem ultro a nobis oblatam respuit.

Quare tibi Grimoalde præfecto Viterbensi præcipimus ut q̄diu dubia pax perseuerat iubeas omnes Thusciæ milites paratos esse in armis:& commeatus ac stipendia sine auaritia fac in promptu habeas:ut non solum occurrere hostibus:sed etiam illos inuadere.

Ciues non grauabis nouis exactionibus.

Ex Papia ueniēt. Viterbenses.

FINIS.

Hos Vetustissimos auctores Nuper repertos Impressit Bernardinus Venetus Anno a Natali Christiāo.M.II.D.

Post Menophim cepta est dynastia Larthũ ut in Italia quæ dynastia durauit annis solaribus.c.xciiii. Hoꝝ Larthum in Aegypto primus fuit Zetus:qui regnauit annis lv.cuius anno octauo in Dardania regnauit Tros:in Tuscia uero anno huius.xxxiii.regnauit annis.xxxviii.Veibenus ex familia Veituloniæ.

Primo quoq; anno Zeti regnauit apud Celtas Lemannus: &.xxxii.anno apud Aborigines: Mars Italus cognomento Ianus iunior. Anno eiusdẽ.xxxv.apud Celtiberos Romus regnauit.

Secundus Larthes Aegyptius fuit Ranses annis.lxvi.

Anno eius.xxiiii. Assyriis impat Pãnias. Eiusdẽ anno .xxviii. Atheniẽsib9regnat Egeus.Cadmus Armoniã sororem Iasii Samotracis ducit uxorẽ.Olbius regnat apud Celtas. Anno.lx. Cadmus ex Zelotipia prime uxoris ob Armoniam discrimen certamenq; patitur.

Eiusdẽ anno.xxiii.Ceculus cognomẽto Saturnus iunior regnat apud Aborigines: & tertio anno post apud Turrhenos regnat Oscus:cuius insigne fuit serpens. Hic ex Vetulonia multas colonias seminauit:apud quam erat ori undus magna familia.

Anno eius.xiii.Ilus regnauit apud Troianos.lii. ãnis: & Palatu9 apud Celtiberos:apud Celtas Galatas iunior:q uicit Sarmatas:& condidit Galatas Asiæ.

Anno eiusdẽ.xlvii.Picus iunior fit rex aboriginib9:& apud Tuscos regnat Tarchon scd͡s annis.xliiii.post Picũ.

Anno penultio Ranisis apud Celtas regnauit Nãnes.

Tertius Larthes Aegypti9 Amenophis ãnis.xl.regnat & impat:cuius anno primo Laumedon impauit Troiæ.

Troiæ. Anno uero tertio Sosarmus regnat Assyriis: & Hercules Amphitrionis nascitur anno.vi.uixitq̃ ānis.lii. & periit igne: primus ex maximis pyrratis.

Anno Amenophis.xiiii.apud Aborigines regnat Faunus iunior:&.xxix.anno Tuscis imperat Thyberinus ex familia Veia Vetuloniæ annis.xxxv.

Quartus Aegyptiis imperauit Ammenephos annis xxvii.cuius anno.iiii.apud Celtas regnat Rhemus a quo Rhemi. Anno nono eius apud Assyrios regnauit Tautanes:& anno decimosexto apud Aborigines Latinus: apud Tuscos autem regnat Mezentius.

Secutus est ultimus Larthes septem annis: post quem secuta est Dinastia sine Larthe annis centum septuaginta septem per quam numerabimus qui Babillonii: Aegyptii & Turrheni floruerunt. Anno dinastiæ Diapolitanorum primo Troia euersa fuit: & anno tertio Aeneas uenit ad Italiam: ad Latinum & Euandrum: & Turrenos apud quos regnauit Tarchon iunior annis.xx.

Anno septimo. Ascanius Latinis imperat: ãno uero sequente Teuteus Assyriis & post Francus Celtis ex Hectoris filiis:& anno eodem Lydi mare obtinuerunt.

Anno quadragesimo secundo. Amazones templum Dianæ Ephesi succenderunt:& anno quadragesimo septimo. Ocnus imperauit Italiæ annis.xlvi. uixit ānis.xcvi. &.xlix. Siluius Latinis:& Tyneus Assyriis.

Anno.xlv.Dinastiæ regnauit Latinis Aeneas Siluius & Assyriis Dercilus anno.xlvii.At.lxxii.Tuscis imperat Pypinus annis quinquaginta duobus.

Anno.viii.regnat Latinis Siluius Latinus:&.cxxi.Eupa

R-i4
i1 and i2 [illegible]
i3 and i4 —"—

BMC ('AUCTORES')
V:548